

REPUBLIKA HRVATSKA

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za gospodarstvo, obnovu i razvoj

I N F O R M A C I J A

**o stanju gospodarstva
Vukovarsko-srijemske županije**

Vukovar, kolovoz 2010. godine

S A D R Ź A J

	Strana
1. U V O D	2
2. OSNOVE GOSPODARSKOG RAZVOJA	3
2.1. Opći podaci o Županiji	3
2.2. Gospodarski potencijali i mogućnosti razvitka	4
3. AKTUALNI POKAZATELJI GOSPODARSKIH KRETANJA	11
3.1. Osnovna makroekonomska kretanja na razini Republike Hrvatske	11
3.2. Strukturne karakteristike gospodarstva	13
3.3. Osnovni financijski i drugi relevantni pokazatelji poslovanja	17
3.4. Bruto domaći proizvod	31
3.5. Proizvodnja važnijih industrijskih proizvoda	34
3.6. Evidentirane neizmirene obveze	36
3.7. Vanjskotrgovinska razmjena	38
3.8. Zaposlenost i nezaposlenost	43
4. OBRTNIŠTVO	51
5. Z A K L J U Č N O	55

1. UVOD

Sukladno članku 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN RH br. 125/08.) Županija, u okviru samoupravnog djelokruga usklađuje interese i poduzima aktivnosti radi ravnomjernog gospodarskog i društvenog razvitka općina i gradova u sastavu Županije i Županije kao cjeline.

Na osnovi ovog zakonskog uporišta programom rada Županijske skupštine za 2009. godinu predviđena je izrada Informacije o stanju gospodarstva na području Vukovarsko-srijemske županije. U ovom dokumentu daje se pregled stanja u gospodarstvu globalno i po pojedinim segmentima, odnosno djelatnostima koje su značajne za gospodarski razvoj Županije.

Izradom ovog analitičnog dokumenta nastavlja se višegodišnje kontinuirano izvješćivanje nadležnih tijela Županije, kao i resornih ministarstava o stanju u gospodarstvu radi pravodobne informiranosti istih sa stvarnim činjenicama i relevantnim pokazateljima gospodarskih kretanja temeljem kojih se trebaju poduzimati određene mjere i akcije u pravcu bržeg gospodarskog razvoja Županije u narednom razdoblju.

Radi bolje ocjene postojećeg stanja i sagledavanja ostvarenih trendova po pojedinim sektorima gospodarstva prikazat će se postignuti rezultati u prošloj i prethodnoj godini, neki podaci i za prethodne godine, kao i najaktualniji podaci iz prvog polugodišta 2010. uspoređujući iste sa ostvarenim kretanjima u drugim županijama, kao i onih na razini RH.

Naravno, za naglasiti je kako Županija i njena tijela mogu predlagati određene mjere, samo iz svoje nadležnosti, koje su utvrđene zakonskim propisima.

Za izradu ovog materijala korišteni su raspoloživi podaci Ureda državne uprave - Služba za gospodarstvo, Državnog zavoda za statistiku, Ureda za katastar i geodetske poslove, Financijske agencije, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje – Područni ured Vinkovci te Hrvatske gospodarske komore.

Na kraju uvodnog dijela još jednom treba naglasiti da ova Informacija pruža dobru osnovu za raspravu, potakne istu nakon koje bi se trebali donijeti konkretni, u praksi operativno provedivi zaključci, s obzirom na nadležnost Županije i jedinica lokalne samouprave kada se radi o poticajnim mjerama za razvoj gospodarstva.

2. OSNOVE GOSPODARSKOG RAZVOJA

2.1. Opći podaci o Županiji

Vukovarsko-srijemska županija nalazi se na samom istoku Republike Hrvatske. Istočna granica sa Srbijom i južna s Bosnom i Hercegovinom ujedno je i državna granica Republike Hrvatske ukupne dužine 266,2 km, 148,2 km riječne granice uz Dunav i Savu te 118 km kopnene granice prema Srbiji.

Prostire se na površini od 2.448 km², a prema popisu stanovništva iz 2001. godine na području Županije živi 204.768 stanovnika i to 78,27% Hrvata, 15,45% Srba te 6,28% ostalih narodnosti s prosječnom gustoćom naseljenosti od 83,78 stanovnika na km².

Županija sa sjedištem u Vukovaru obuhvaća 5 gradova (Vukovar, Vinkovci, Županja, Ilok i Otok) i 26 općina sa 84 pripadajuća naselja.

Županija je dio Panonske nizine iz koje se središnjim prostorom dižu uzvišenja diluvijalnog prapora. Prostor koji je melioriziran i pripravan za intenzivnu poljoprivrednu obradu, uglavnom je zastupljen plodnom crnicom. U razvijenoj hidrografskoj mreži na sjeverno istočnom dijelu dominiraju Dunav i Vuka, a na južnoj strani protječe rijeka Sava s pritokom Bosut u koji utječu riječice Biđ, Spačva i Studva.

Nadmorska visina zemljišta je u rasponu od 78 m (Spačva) do 204 m (Čukala), a visinska razlika iznosi 126 metara što Županiju čini izrazito nizinskim ravničarskim krajem.

Klima je umjereno kontinentalna sa hladnim zimama i toplim ljetima. Srednja godišnja temperatura je 11,2 °C. Srednji najtopliji maximum je 29,9 °C, a srednji minimum -12,2 °C. Prosječna godišnja količina oborina je 660 mm.

2.2. Gospodarski potencijali i mogućnosti razvitka

Gospodarske potencijale Županije predstavljaju prirodni resursi i to poljoprivredne obradive površine, šume, nalazišta nafte i plina, pijeska i šljunka, vodni tokovi i zemljopisni položaj, kao i instalirani proizvodni i uslužni kapaciteti, visokovrijedni ljudski potencijal, te etno i eko-vrijednosti.

Tlo, blaga kontinentalna klima i povoljan godišnji raspored oborina ovog podneblja omogućava kvalitetnu poljoprivrednu proizvodnju. Ratarske površine su meliorirane i komasirane i omogućuju strojnu obradu i visoke prinose. Glavni proizvodi su: pšenica, kukuruz, suncokret, soja šećerna repa, duhan i povrće. U stočarskoj proizvodnji najzastupljenije je svinjogojstvo i govedarstvo.

Poljoprivredne površine zauzimaju 149.862 ha ili 61,2% površine Županije od kojih se 93,4% odnosi na oranice, dok ostatak otpada na pašnjake, livade, vinograde i voćnjake.

Ukupne šumske površine s nadaleko poznatim Spačvanskim bazenom zauzimaju 69.401 ha što čini 28,4% površine Županije i uglavnom su zastupljene glasovitim slavonskim hrastom lužnjakom, poljskim jasenom i običnim grabom, dok na neplodno tlo i trstake otpada 25.920 ha što čini 10,4% površine Županije.

Bogatstvo raspoložive drvene mase od oko 19,1 mil. m³ u šumama Županije i godišnji sječivi etat, koji iznosi oko 344. 000 m³ bruto drvene mase, dobre su osnove za daljnji razvitak drvoprerađivačke industrije, poglavito proizvodnje finalnih proizvoda i namještaja.

Bogata nalazišta kvalitetne gline, šljunka i pijeska omogućila su razvitak industrije građevinskog materijala, posebno opekarstva.

Veliki prirodni resursi kojima obiluje Županija su nafta i zemni plin. Eksploatacijska polja nafte i plina nalaze se u istočnom dijelu Županije (Đeletovci, Privlaka i Ilača). Godišnja proizvodnja iznosi oko 60.000 t nafte te oko 3,1 mil. m³ plina.

Povoljan zemljopisni položaj Županije, koja predstavlja značajnu prometnu transverzalu u smjeru istok-zapad i sjever-jug te znatno razvijen cestovni, željeznički i riječni promet, velika su prednost ovog kraja vezano uz otvaranje prema istočnoeuropskim tržištima. Potrebno je istaknuti autocestu Zagreb – Lipovac, rijeku Dunav te riječnu luku Vukovar.

Raspoložive poljoprivredne površine omogućavaju intenzivnu ratarsku i stočarsku proizvodnju. Na području Županije kvalitetno su strukturirani kapaciteti, koji zahtijevaju stalnu tehnološku modernizaciju te proširenje opsega i strukture proizvodnje, za proizvodnju šećera i špirita, mlijeka i mliječnih proizvoda, mlinsko-pekarskih proizvoda, mesa i suhomesnatih proizvoda, prerađevina od voća i povrća, stočne hrane te doradu i preradu sjemena kao i drugi spomenuti, odnosno nespomenuti kapaciteti privatnog poduzetništva koji sve više dobivaju na značaju.

Pored instaliranih kapaciteta oslonjenih na raspoloživu sirovinsku osnovu kao logičan razvojni slijed događanja, uvjetovan s jedne strane tradicijom, a s druge strane željom za kvalitetnijom izmjenom strukture gospodarstva, sagrađeni su još kapaciteti u metalo-prerađivačkoj industriji, kapaciteti za proizvodnju pokrivača i proizvoda tekstilne industrije te kapaciteti za proizvodnju predmeta od krzna i kože, odnosno kožne obuće i krznene konfekcije.

Značajniju ulogu za cjelokupni razvoj Županije svakako bi trebao imati i ljudski potencijal. Radni kontigent stanovništva (15-64 godina) u strukturi stanovništva učestvuje sa cca 66% odnosno 134.860, međutim obrazovana struktura je znatno nepovoljnija od one na razini RH.

Od ukupno 165.409 stanovnika starijih od 15 godina 6.242 ima fakultetsko obrazovanje što čini svega 3,78%, 160 magisterij te 37 doktorat, dok je istodobno 5.676 nepismenih osoba starih 10 i više godina, odnosno 3,17% od navedene populacije.

Prirodne ljepote kraja, uz bogatu slavonsku šumu koja skriva brojne vrste visoke i niske divljači, bogatstvo vodnih tokova raznovrsnom kvalitetnom ribom, pružaju odlične pretpostavke za razvoj kontinentalnog, lovnog, ribolovnog, izletničkog i avanturističkog turizma. Bogata kulinarska ponuda podneblja osnova je razvoja i kvalitetne ponude ugostiteljstva i hotelijerstva.

POPIS STANOVNIŠTVA 2001.
PO OPĆINAMA I GRADOVIMA (konačni rezultati)

Tabela br. 1

Red broj	GRAD – OPĆINA	POPIS 1991.	POPIS 2001.	INDEX 2001/1991
1.	Grad Vukovar	46.543	31.670	68,0
2.	Grad Vinkovci	38.580	35.912	93,1
3.	Grad Ilok	9.748	8.351	85,7
4.	Grad Županja	14.435	16.383	113,5
5.	Općina Andrijaševci	4.031	4.249	105,4
6.	Općina Babina Greda	4.205	4.262	101,4
7.	Općina Bogdanovci	3.167	2.366	74,7
8.	Općina Borovo	6.442	5.360	83,2
9.	Općina Bošnjaci	4.426	4.653	105,1
10.	Općina Cerna	4.742	4.990	105,2
11.	Općina Drenovci	7.202	7.424	103,1
12.	Općina Gradište	3.297	3.382	102,6
13.	Općina Gunja	5.176	5.033	97,2
14.	Općina Ivankovo	8.268	8.676	104,9
15.	Općina Jarmina	2.629	2.627	99,9
16.	Općina Lovas	2.231	1.579	70,8
17.	Općina Markušica	3.712	3.053	82,2
18.	Općina Negoslavci	1.682	1.466	87,2
19.	Općina Nijemci	6.965	5.998	86,1
20.	Općina Nuštar	6.612	5.862	88,7
21.	Općina Otok	7.924	7.755	97,9
22.	Općina Privlaka	3.501	3.776	107,9
23.	Općina Stari Jankovci	6.617	5.216	78,8
24.	Općina Stari Mikanovci	3.400	3.387	99,6
25.	Općina Tompojevci	3.284	1.999	60,9
26.	Općina Tordinci	2.868	2.251	78,5
27.	Općina Tovarnik	4.240	3.335	78,7
28.	Općina Trpinja	7.672	6.466	84,3
29.	Općina Vođinci	2.099	2.113	100,7
30.	Općina Vrbanja	5.543	5.174	93,3
U K U P N O:		231.241	204.768	88,6
BROJ KUĆANSTAVA		73.964	66.977	90,6

Izvor: Ured državne uprave, Služba za gospodarstvo, Odsjek za statistiku

Napomena: U odnosu na 2001. godinu sadašnji ustroj Županije: 5 gradova te 26 općina. Naime, Odlukom Hrvatskog Sabora općina Otok je postala Grad, dok je naselje Štitar novonastala Općina.

Iz prezentiranih podataka je razvidno znatno smanjenje ukupnog broja stanovnika od čak 11,4% u odnosu na stanje iz 1991. godine. Glede gradova Vukovarsko-srijemske županije samo je u Županji došlo do povećanja broja stanovnika, dok je od 26 općina samo u 9 zabilježeno povećanje.

Najveće smanjenje broja stanovnika zabilježeno je u općini Tompojevci (39,1%) dok je najveće povećanje u Županji i to 13,5%.

**STANOVNIŠTVO VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE
STARO 15 I VIŠE GODINA, PREMA SPOLU I
ZAVRŠENOJ ŠKOLI, POPIS 2001.**

Tabela br. 2

STUPANJ OBRAZOVANJA/VRSTA ŠKOLA	UKUPNO (starije od 15 godina)	S P O L		struktura %
		muški	ženski	
UKUPNO	165.409	78.454	86.955	100,00
BEZ ŠKOLE	8.782	1.523	7.259	5,31
1-3 RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE	9.244	3.272	5.972	5,58
4-7 RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE	22.658	8.722	13.936	13,69
OSNOVNA ŠKOLA	43.516	20.243	23.273	26,31
SREDNJE ŠKOLE – UKUPNO	68.380	37.991	30.389	41,34
-škole za zanimanja 1-3 god. (KV i VKV)	42.580	27.355	15.225	-
- škole za zanimanja u trajanju od 4 god.	20.371	8.633	11.738	-
- gimnazija	5.429	2.003	3.426	-
VIŠA ŠKOLA ,VI stupanj i stručni studij	4.506	2.375	2.131	2,73
FAKULTETI , VII stupanj	6.242	3.295	2.947	3,78
MAGISTERIJ	160	104	56	0,10
DOKTORAT	37	29	8	0,02
NEPOZNATO	1.884	900	984	1,14

Napomena: U Vukovarsko-srijemskoj županiji ima 5.676 nepismenih osoba starih 10 i više godina, odnosno 3,17% od navedene populacije od čega svega 838 muškaraca i 4.838 žena.

Izvor: Ured državne uprave, Služba za gospodarstvo, Odsjek za statistiku

VUKOVARSKO – SRIJEMSKA ŽUPANIJA
Stanje površina po gradovima i općinama za 2009. godinu

Tabela br. 3

Red br.	Naziv grada ili općine	UKUPNA POVRŠINA (ha)	PODJELA PO KULTURAMA							
			oranice ha	voćnjaci ha	vinogradi ha	livade ha	pašnjaci ha	šume ha	trstici ha	neplodno ha
1.	VUKOVAR	10.019	5.773	52	294	27	236	1.301	63	2.226
2.	VINKOVCI	9.421	4.533	256	21	54	28	2.629	0	1.900
3.	ŽUPANJA	5.005	2.386	34	0	29	117	1.460	0	979
4.	ILOK	12.893	6.207	158	1.134	80	507	3.290	21	1.496
5.	OTOK	13.615	6.067	47	0	15	177	6.238	0	1.071
6.	ANDRIJAŠEVCI	3.962	2.643	57	1	1	4	756	0	500
7.	BABINA GREDA	8.017	4.832	128	0	165	351	1.428	0	1.113
8.	BOROVO	2.812	1.786	23	29	0	198	274	0	502
9.	BOGDANOVC	5.174	4.149	61	42	5	158	429	17	313
10.	BOŠNJACI	9.496	4.802	68	0	34	85	3.590	0	917
11.	CERNA	6.924	3.562	28	0	98	47	2.495	0	694
12.	DRENOVCI	20.002	9.186	77	0	36	240	8.564	0	1.899
13.	GRADIŠTE	5.761	3.632	92	1	54	48	1.375	0	559
14.	GUNJA	3.106	1.775	22	0	34	21	683	0	571
15.	IVANKOVO	10.342	6.727	591	13	53	129	1.854	8	966
16.	JARMINA	1.294	1.035	108	3	0	11	0	0	137
17.	MARKUŠICA	7.345	6.033	61	3	53	318	330	15	532
18.	LOVAS	4.252	3.186	36	174	0	140	241	3	472
19.	NEGOSLAVCI	2.121	1.857	15	10	0	20	7	64	148
20.	NIJEMCI	22.466	9.773	103	33	14	111	10.724	0	1.708
21.	NUŠTAR	4.332	3.423	87	16	26	37	269	33	441
22.	PRIVLAKA	5.240	2.923	11	0	3	46	1.875	0	382
23.	STARI JANKOVCI	9.515	6.020	28	24	26	112	2.576	0	729
24.	STARI MIKANOVC	5.450	2.171	54	10	7	166	2.675	0	367
25.	ŠTITAR	4.012	1.851	51	0	74	177	1.307	0	552
26.	TOMPOJEVCI	7.217	5.207	36	53	0	87	1.186	228	420
27.	TORDINCI	5.016	3.862	14	14	0	110	525	0	491
28.	TOVARNIK	6.455	5.358	87	48	37	99	302	5	519
29.	TRPINJA	12.266	10.292	120	43	17	487	337	0	970
30.	VOĐINCI	2.126	1.424	29	6	1	46	435	0	185
31.	VRBANJA	19.098	7.452	42	0	16	68	10.246	45	1.229
	UKUPNO	244.753	139.927	2.576	1.972	959	4.428	69.401	502	24.988

Izvor: Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Vukovar

Poljoprivredna proizvodnja

Poljoprivreda je dugo godina bila samo proizvodnja hrane. No, postizanjem dostatnosti proizvodnje, najprije zemlje EU, a potom i druge gospodarski jake zemlje svijeta, poljoprivredi daju i druge zadaće. A to su: proizvodnja energije, čuvanje okoliša i niz postupaka vezanih uz seoski prostor s ciljem očuvanja i unapređenja društvenih, kulturnih i tradicijskih vrijednosti.

Hrvatska još nije postigla svoju samodostatnost proizvodnje hrane, ali je vjerujući u skoro ispunjenje i toga cilja, u okviru svojih pretprijetnih aktivnosti i prihvaćanjem Zajedničke poljoprivredne politike EU i ona odlučila poljoprivredi dati i druge gore spomenute funkcije. Zato smo, mada još uvijek rijetko, sudionici drugačijeg razumijevanja i postupanja s prirodnim resursima.

I na koncu uvoda valja reći da se na 150.000 ha poljoprivrednog zemljišta na području Vukovarsko-srijemske županije čak 10,5 tisuća poljoprivrednih gospodarstava bavi poljoprivrednom proizvodnjom, te da u strukturi gospodarstva prevladavaju mala i srednja gospodarstva, njih 9.121, s površinom do 20 hektara. Ista posjeduju svega 33.141 hektar i proizvode uglavnom za vlastite potrebe. Njihov udio u tržišnoj proizvodnji je vrlo mali. Zadnjih desetak godina je u porastu snaga srednje velikih gospodarstava, onih od 20 do 100 hektara, kojih ima 1.218, a posjeduju 49.047 hektara.

Biljna proizvodnja

U ukupnoj strukturi biljne proizvodnje u Vukovarsko-srijemskoj županiji proizvodnja žitarica nažalost zauzima najznačajnije mjesto i to do čak 75% površina.

Pored loše strukture ratarske proizvodnje, još jedan od problema cjelokupne poljoprivredne proizvodnje je taj da ne postoji planska proizvodnja odnosno ne postoje bilance potreba iz kojih bi trebale proizaći i kvote koje će se ujedno i poticati. K tome, kako je ukupna biljna proizvodnja gotovo i u potpunosti bez finalizacije ne čudi što su prihodi cijeloga agrobiznisa vrlo skromni i značajno ovise o vremenskim prilikama i neprilikama.

No, ima i pozitivnih pokazatelja. Naime, nacionalne i županijske potpore značajno su pridonijele povećanju voćarske i vinogradarske proizvodnje i sada su pred nama potrebe za investiranjem u skladištenje u uvjetnim hladnjačama, odnosno investicije u vinske podrumce.

Uspješna provedba planova navodnjavanja pruža izvanredne mogućnosti pa je i tu realno očekivati investicije i promjenu strukture proizvodnje.

Stočarska proizvodnja

Stočarska proizvodnja u Vukovarsko-srijemskoj županiji je proizvodnja s najjačim potencijalima u gospodarskoj grani poljoprivrede. No, unatoč tome mali broj poljoprivrednih gospodarstava od skoro 10.000 koliko ih ima, odlučuje se na nju.

U ukupnoj stočarskoj proizvodnji samo za mliječno gospodarstvo možemo reći da ima stalni rast i da uspješno koristi Operativni program.

Poljoprivreda i proizvodnja energije

Obnovljivi izvori energije danas pobuđuju najveći interes kako dijela poljoprivrednih gospodarstava tako i lokalne samouprave. To je i opći trend. Investicije u ovaj segment poljoprivrede otpočele su i u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Izgrađeno je prvo postrojenje za proizvodnju električne energije iz bioplinskoga postrojenja na farmi muznih krava, a svakodnevno se radi na više lokacija na istraživanju, projektiranju i pronalaženju modela financiranja ovih vrlo zahtjevnih, ali i vrlo isplativih ulaganja.

Poljoprivreda i okoliš

Poljoprivreda je, kako smo već naveli, znatno više od same gospodarske aktivnosti. Ona je ključ za očuvanje prirode i okoliša. Stoga je Republika Hrvatska u svojim proeuropskim nastojanjima prihvatila norme kojima želi biti odgovornija spram prirode i okoliša. Prihvatila je načela dobre poljoprivredne prakse, tj. prihvatila je načela primjene optimalnih agrotehničkih mjera koje osiguravaju stabilne prinose bez štetnog djelovanja na prirodu i okoliš. To su mjere zaštite tla, voda, zraka i prirode kao i mjere kojima se osiguravaju zdravlje i dobrobit domaćih životinja.

Provedba ovih mjera, poštivanje načela dobre poljoprivredne prakse, preduvjet su za uspješno korištenje poticaja, pa su pred poljoprivrednim gospodarstvima novi problemi – valja više učiti, više raditi i više štedjeti.

Poljoprivreda i seoski prostor

Poljoprivreda sadržava još jedan segment, a to je seoska ekonomija, odnosno finalna proizvodnja na obiteljskom gospodarstvu, usluge ruralnog turizma, izravna prodaja i niz drugih djelatnosti koje pridonose povećanju prihoda poljoprivrednoga gospodarstva, odnosno pridonose ne samo očuvanju sela nego i njegovoj afirmaciji i stvaranju poželjne životne sredine. Dosadašnja nastojanja dala su rezultate, ali su oni nedostatni s obzirom na mogućnosti i potrebe seoskoga prostora, pa upravo aktualni IPARD nudi rješenja, naravno za one koji su legalni i odlučni. Eto nam svima zajedno još jedne zadaće, možda i najteže – učiniti poljoprivrednike odlučnim i potpuno legalnim proizvođačima.

Kako je važno razviti primarnu poljoprivrednu proizvodnju, iskoristiti sve prirodne mogućnosti, još važnije je stvoriti ili se uključiti u uspješan sustav finalizacije i trženja. Upravo smo tu najslabiji i bez obzira na razloge koji su i objektivni, ali često i subjektivni, valja inicirati ili prihvatiti inicijative i raditi na sektorskom i međusektorskom povezivanju.

3. AKTUALNI POKAZATELJI GOSPODARSKIH KRETANJA

3.1. Osnovna makroekonomska kretanja na razini Republike Hrvatske

Poslovnu 2009. godinu u svijetu obilježilo je prelijevanje učinaka svjetske financijske krize započete u SAD-u u 2008. godini na realni sektor gospodarstva. Smanjene su stope gospodarskog rasta, odnosno zabilježen je pad proizvodnje mjerene bruto domaćim proizvodom u SAD-u 2,5%, Japanu 5,9% i Europskoj uniji 4,7%.

Za gospodarstvo Hrvatske od iznimne je važnosti tržište Europske unije, odnosno tržište glavnih partnera (Italije, Njemačke, Slovenije i Austrije). Naši najznačajniji vanjskotrgovinski partneri imali su negativne stope rasta bruto domaćeg proizvoda (Italija 4,7%, Slovenija 7,4%, Njemačka 5,0% te Austrija 3,7%).

Tabela br. 4

Osnovni makroekonomski pokazatelji hrvatskog gospodarstva, stope rasta (u postocima)						
	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Bruto domaći proizvod	3,8	4,3	4,8	5,5	2,4	-5,8
Fizički opseg industrijske proizvodnje	3,7	5,1	4,5	5,6	1,6	-9,2
Fizički opseg građevinskih radova	2,0	-0,8	9,3	2,4	11,8	-6,5
Realni promet u trgovini na malo	2,6	2,8	2,1	5,3	-0,5	-15,3
Noćenja turista	2,5	8,0	3,0	6,0	2,0	-1,0
Izvoz – ukupno (USD)	16,9	9,8	18,3	19,1	14,1	-25,9
Uvoz – ukupno (USD)	5,4	11,8	15,9	20,2	18,9	-31,0
Cijene na malo	4,1	3,3	3,2	2,9	6,1	2,4
Prosječne neto plaće, nominalni rast	5,9	4,4	5,2	5,2	7,1	2,6
Ukupni broj zaposlenih	1,2	0,8	3,3	3,3	2,5	-3,7
Ukupni broj nezaposlenih	-6,1	-0,4	-5,6	-9,3	-10,5	11,4

Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Ministarstvo financija, Hrvatska narodna banka

Napomena: Državni zavod za statistiku od siječnja 2005. godine izračunava i objavljuje index potrošačkih cijena kao jedinstvenu i opću mjeru inflacije.

Nakon 10 godina relativno visokih stopa gospodarskog rasta u 2009. godini zabilježen je pad bruto domaćeg proizvoda i to od 5,8%. Glavni je izvor gospodarskog rasta u proteklom godinama bila domaća potražnja temeljena na rastu osobne potrošnje i investicija. Pad osobne potrošnje od 8,5%, zbog njezine veličine (60% BDP) najviše je utjecao na pad BDP-a.

Prosječan broj zaposlenih iznosio je 1.498,8 tisuća te je u prosjeku manji za 3,7% u odnosu na prethodnu godinu, istodobno prosječan broj registriranih nezaposlenih iznosio je 263,2 tisuće što je 11,4% više u odnosu na prethodnu godinu. S obzirom da je se povećao broj nezaposlenih došlo je i do povećanja registrirane stope zaposlenosti te u 2009. godini ista je 14,9%, dok je u 2008. godini bila 13,2%.

Smanjena zaposlenost, uvođenje posebnog poreza na plaće bitno je utjecalo na smanjenje osobne potrošnje, promijenjena je struktura osobne potrošnje znatnim padom kupovine osobnih automobila i ostalih trajnih potrošnih dobara. Zbog manjih primanja i opterećenosti kućnih budžeta otplatama kredita došlo je do pada kupovne moći stanovništva te smanjenja prometa u trgovini na malo za 15,3%.

Druga glavna komponenta rasta BDP-a su investicije u fiksni kapital, ostvaren je pad investicija od 11,8%, naravno da su i one znatno utjecale na smanjeni bruto domaći proizvod u 2009. godini. Ostvaren je kao i proteklih godina manjak u vanjskotrgovinskoj razmjeni, ali znatno niži nego prijašnjih godina zbog većeg smanjenja uvoza od izvoza.

Nepovoljne gospodarske prilike odrazile su se na tržište rada smanjenjem zaposlenosti, nakon prijašnjih osam godina u kojima je rasla, pa je i ostvarena visoka stopa registrirane nezaposlenosti od 14,9%. Gospodarski pad ostvaren je smanjenjem zaposlenosti te uz relativnu stabilnost tečaja i malu stopu inflacije od 2,4%. Inozemni dug na kraju 2009. godine narastao je na 44,6 mlrd. EUR-a te je u odnosu na 2008. godinu viši za 10,7%.

I na kraju, može se konstatirati da je pad BDP-a u 2009. godini primarno posljedica smanjenja unutrašnje potrošnje, a tek manjim dijelom posljedica smanjenja inozemne potrošnje uzrokovane globalnom financijskom krizom, odnosno pogoršanim gospodarskim okruženjem, prije svega, u Europskoj uniji gdje RH ostvaruje 63% vanjskotrgovinske razmjene.

3.2. Strukturne karakteristike gospodarstva

Karakteristično za strukturu gospodarstva Županije u odnosu na strukturu gospodarstva RH jest i nadalje veće učešće primarnog sektora, dok je učešće sekundarnog sektora, odnosno prerađivačke industrije znatno manje te je kao i u Republici Hrvatskoj, iako blago opada, učešće trgovine na veliko i malo najveće, i u strukturi sudjeluje sa 38,7% (tabela br.5.). Naime, u odnosu na prethodne godine u 2009. godini učešće primarnog sektora pada i to s 16,4% iz 2008. godine na 13,3% u 2009. godini dok je učešće prerađivačke industrije gotovo na razini 2008. godine i iznosi 22,5%.

Istodobno učešće primarnog sektora na razini RH iznosi svega 2,6%, dok prerađivačka industrija sudjeluje s 24,2%. Iz prezentiranih pokazatelja evidentno je da su trgovina na veliko i malo, prerađivačka industrija, poljoprivreda i šumarstvo te građevinarstvo djelatnosti koje su nositelji prihoda u Županiji te zajedno ostvaruju više od 85% svih ostvarenih prihoda Županije.

Iako blago opada, i nadalje najveće učešće u strukturi gospodarstva ima djelatnost trgovine te ono iznosi 38,7%. Izrazito veliko učešće trgovine, kao i prethodnih godina, najvećim dijelom je uvjetovano prodajom uvezene robe, a manjim dijelom porastom gospodarske aktivnosti – proizvodnje.

Evidentno je i dalje zaostajanje pojedinih djelatnosti u strukturi gospodarstva Županije u odnosu na RH, i to: prijevoz i skladištenje sudjeluju s 2,2%, na razini RH 4,7%; djelatnost pružanja smještaja te priprema hrane sudjeluje s 0,7% dok u RH isti iznose 2,1%; opskrba el.energijom, plinom i parom 1,5% a u RH 4,3%.

Ostvareni ukupan prihod Županije u 2009. godini iznosi 9,5 mlrd. kuna i manji je za 11,1% u odnosu na 2008. godinu, te učešće Županije u ukupnom prihodu RH iznosi 1,5% kao i prethodnih godina. Najveće učešće u ukupnom prihodu RH sudjeluje primarni sektor i to sa 7,9%, dok, ukoliko izuzmemo, djelatnost opskrbe vodom te uklanjanja otpadnih voda koja sudjeluje sa 4,0% u strukturi RH, sve ostale se kreću u pravilu oko 1,0%. Istodobno u RH ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 613,4 mlrd. kuna što je za 10,6% manje u odnosu na 2008. godinu.

Osnovni uzrok ovom stanju leži u činjenici da Županija proizvodi proizvode niže dodane vrijednosti ponajviše poradi toga što nije došlo do znatnih ulaganja u nove tehnologije kao osnovne pretpostavke stvaranju konkurentnih proizvoda s više dodanom vrijednosti te usluga za sve zahtjevnija tržišta.

Uvažavajući Program gospodarskog oporavka kojeg je donijela Vlada RH 19.04.2010. godine očekujemo da će država svojim aktivnostima pospješiti gospodarski rast, stvarajući poticajno okruženje kao, prije svega, strukturnim promjenama u gospodarstvu budući su one uistinu osnovni preduvjet gospodarskog razvoja.

Poticajnim mjerama, onima s razine Županije te RH i pred pristupnim fondovima EU te drugim fondovima, stvaraju se pretpostavke za nova ulaganja za preradbene kapacitete koji su nedostatni i za koje su osigurane sirovine (mljekare, klaonice s preradom mesa, prerada voća i povrća, hladnjače, prerada žitarica i dr.) te će u konačnici rezultirati bržem gospodarskom razvoju s znatno povoljnijom strukturom gospodarstva.

OSTVARENI UKUPNI PRIHOD PO DJELATNOSTIMA
prema podacima iz godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 5

iznosi u 000 kuna

Naziv djelatnosti	Šif. dj.	Vukovarsko-srijemska županija				Republika Hrvatska				Udjel županije u RH u %	
		2008.		2009.		2008.		2009.		2008.	2009.
		iznos	struktura u %	iznos	struktura u %	iznos	struktura u %	iznos	struktura u %		
Poljoprivreda, lov, šum. i ribarstvo	A	1.726.805	16,4	1.263.186	13,3	16.958.254	2,5	15.890.578	2,6	10,2	7,9
Rudarstvo i vađenje	B	120	-	4.645	0,1	9.913.308	1,4	8.394.109	1,4	-	0,1
Prerađivačka industrija	C	2.375.125	22,6	2.134.753	22,5	173.397.317	25,3	148.630.288	24,2	1,4	1,4
Opskrba el. energijom, plinom i parom	D	135.844	1,3	147.408	1,5	24.471.180	3,6	26.256.981	4,3	0,6	0,6
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	E	251.815	2,4	270.681	2,9	7.632.179	1,1	6.714.572	1,1	3,3	4,0
Građevinarstvo	F	1.030.712	9,8	1.063.778	11,2	67.333.855	9,8	61.375.661	10,0	1,5	1,7
Trgovina na veliko i malo	G	4.116.281	39,1	3.652.960	38,7	245.644.900	35,9	215.577.694	35,2	1,7	1,7
Prijevoz i skladištenje	H	292.670	2,7	204.932	2,2	32.382.158	4,7	28.744.217	4,7	0,9	0,7
Djelat. pružanja smještaja te priprema hrane	I	69.235	0,6	67.135	0,7	13.177.192	1,9	12.985.719	2,1	0,5	0,5
Informacije i komunikacije	J	42.322	0,4	52.836	0,6	31.663.084	4,6	29.446.679	4,8	0,1	0,2
Financijske djelatnosti i dj. osiguranja	K	16.671	0,2	9.812	0,1	4.689.639	0,7	4.615.224	0,8	0,3	0,2
Poslovanje nekretninama	L	8.443	0,1	8.590	0,1	9.131.544	1,3	9.186.585	1,5	0,1	0,1
Stručne znanstvene i tehničke djelatnosti	M	342.624	3,2	467.444	4,9	31.559.319	4,7	28.455.604	4,6	1,1	1,6
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	N	72.096	0,7	69.366	0,7	8.790.880	1,3	8.026.207	1,3	1,1	0,9
Javna uprava i obrana i obavezno soc. osiguranje	O	702	-	1.362	-	314.060	-	347.962	-	0,2	0,4
Obrazovanje	P	18.348	0,2	15.245	0,2	952.647	0,1	902.417	0,1	1,9	1,7
Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Q	16.228	0,2	21.655	0,2	1.740.881	0,2	1.947.558	0,3	0,9	1,1
Umjetnost, zabava i rekreacija	R	222	-	271	-	3.489.652	0,5	3.417.144	0,6	-	-
Ostale uslužne djelatnosti	S	5.994	0,1	8.031	0,1	2.473.095	0,4	2.444.189	0,4	0,2	0,3
UKUPNO		10.522.257	100,0	9.464.090	100,0	685.722.637		613.366.631	100,0	1,5	1,5

Izvor: Financijska agencija Zagreb

BROJ PODUZETNIKA I BROJ ZAPOSLENIH PO ŽUPANIJAMA U 2009. GODINI

Tabela br. 6

ŽUPANIJA	Broj poduzetnika		Broj zaposlenih		
	Broj	Udjel (u%)	Broj	Udjel (u%)	Indeks 2009/2008
1. Bjelovarsko-bilogorska	1.352	1,5	15.793	1,8	96,7
2. Brodsko-posavska	1.393	1,5	17.265	1,9	99,7
3. Dubrovačko-neretvanska	3.354	3,7	21.902	2,5	100,7
4. Grad Zagreb	29.362	32,2	353.166	39,7	100,2
5. Istarska	8.768	9,6	46.112	5,2	97,5
6. Karlovačka	1.736	1,9	15.548	1,7	94,6
7. Koprivničko-križevačka	1.291	1,4	18.712	2,1	99,4
8. Krapinsko-zagorska	1.512	1,7	17.791	2,0	98,3
9. Ličko-senjska	554	0,6	4.465	0,5	101,7
10. Međimurska	2.235	2,4	25.168	2,8	99,1
11. Osječko-baranjska	3.795	4,2	45.116	5,1	97,1
12. Požeško-slavonska	557	0,6	8.514	1,0	96,3
13. Primorsko-goranska	8.457	9,3	65.264	7,3	99,4
14. Sisačko-moslavačka	1.572	1,7	20.098	2,3	94,7
15. Splitsko-dalmatinska	10.442	11,4	74.669	8,4	99,1
16. Šibensko-kninska	1.837	2,0	11.770	1,3	98,1
17. Varaždinska	2.724	3,0	36.773	4,1	98,1
18. Virovitičko-podravska	761	0,8	9.214	1,0	97,4
19. Vukovarsko-srijemska	1.403	1,5	18.060	2,0	97,2
20. Zadarska	2.696	3,0	19.882	2,2	100,5
21. Zagrebačka	5.519	6,0	44.114	5,0	97,9
Ukupno RH	91.320	100,0	889.396	100,0	99,0

Izvor: Financijska agencija Zagreb

Raspoređenost poduzetnika po županijama je neravnomjerna i karakterizira je velika disperziranost malog broja poduzetnika većine županija s jedne strane, te velika koncentracija broja poduzetnika na samo nekoliko županija s druge strane, a što se ne mijenja već duže vrijeme. Najviše je poduzetnika koncentrirano na području Grada Zagreba, s čijeg je područja obradom obuhvaćeno 29.362 poduzetnika, odnosno 32,2% svih podnositelja godišnjih financijskih izvještaja za 2009. godinu. Ukoliko Gradu Zagrebu pridodamo i Zagrebačku županiju zajedno čine potencijal od 34.881 poduzetnika ili 38,2% svih poduzetnika RH.

Nadalje, po broju poduzetnika slijede Splitsko-dalmatinska županija (11,4%), Istarska (9,6%), Primorsko-goranska (9,3%), Osječko-baranjska županija (4,2%), Dubrovačko-neretvanska (3,7%), Varaždinska (3,0%) te Zadarska (3,0%). Sve ostale županije u pravilu sudjeluju u prosjeku ispod 2%, s tim da je udjel Vukovarsko-srijemske županije glede broja poduzetnika 1,5%.

Glede zaposlenosti dominira Grad Zagreb, zaposleno je 353.166 radnika što čini 39,7% od ukupno zaposlenih u RH gdje je zaposleno krajem 2009. godine 889.396 radnika na bazi sati rada u gospodarstvu (obveznika poreza na dobit) što je za 1,0% manje u odnosu na 2008. godinu. Istodobno, u Vukovarsko-srijemskoj županiji broj zaposlenih je 18.060 što je za 2,8% manje u odnosu na 2008. godinu te u ukupnoj zaposlenosti Županija sudjeluje s 2,0%.

3.3 Osnovni financijski i drugi relevantni pokazatelji poslovanja

U Republici Hrvatskoj su na temelju Zakona o računovodstvu, (NN 109/08.) obveznici poreza na dobit dužni predavati svoje godišnje financijske izvještaje Financijskoj agenciji za statističke i druge potrebe te za javnu objavu, koji postaju dio Registra godišnjih financijskih izvještaja.

Registar godišnjih financijskih izvještaja je počeo raditi u 2003. godini i osnovan je, po uzoru na zemlje EU, kao središnji izvor informacija o uspješnosti poslovanja te o financijskom položaju pravnih i fizičkih osoba-obveznika poreza na dobit. S obzirom na važnost podataka koje sadrži, Registar je riznica informacija o poslovnim subjektima RH, a njegovim osnivanjem učinjen je još jedan korak dalje u procesu usklađivanja hrvatskog poslovnog i pravnog okruženja s onim Europske unije.

Financijski i drugi rezultati poslovanja poduzetnika temelj su svakog gospodarstva i pobuđuju zanimanje ne samo relevantnih čimbenika nego i ukupne javnosti. Analizom nije obuhvaćeno ukupno gospodarstvo, budući da poslovni subjekti – obrtnici koji nisu obveznici poreza na dobit, već su u sustavu poreza na dohodak, ne predaju svoje godišnje financijske izvještaje u Registar godišnjih financijskih izvješća tako da i nisu uključeni u analizu.

Cjelovita ocjena kvalitete gospodarstva zahtjeva kompleksniji prikaz koji bi sadržavao i analizu tehnološkog razvoja, razvoja i financiranja, stupnja suvremenosti proizvoda, odnosa prema znanstvenom i istraživačkom radu te niz drugih čimbenika. Pri korištenju ove Informacije valja imati u vidu i određena analitička ograničenja u vezi s iskazivanjem financijskih rezultata javnih i državnih poduzeća.

Naime, njihovi se financijski rezultati evidentiraju u mjestu njihova sjedišta tj. pribrajaju se Gradu Zagrebu, iako se gospodarska aktivnost takovih gospodarskih subjekata odvija i na područjima drugih teritorijalnih jedinica, što donekle ublažava postojeću regionalnu neusklađenost.

Isti je slučaj i s ostalim poduzetnicima koji posluju na više lokacija različitih od sjedišta kompanije. Međutim, navedena ograničenja ne umanjuju bitnije analitičku vrijednost ove komparativne analize, jer ona daje uvid u razvijenost Županije izraženo financijskim i drugim ostvarenjima u odnosu na razvijenost drugih županija te RH.

OSNOVNI FINANCIJSKI PODACI TE ZAPOSLENOST

Tabela br. 7

iznos u 000 kn

Red br.	POKAZATELJ	Republika Hrvatska		Index 09/08	Vukovarsko-srijemska županija		Index 09/08	Učešće Županije u RH u %	
		2008.	2009.		2008.	2009.		2008.	2009.
		1.	Ukupan prihod		685.722.642	613.366.627		89,4	10.522.258
2.	Ukupni rashodi	662.638.272	603.876.382	91,1	10.239.909	9.882.114	96,5	1,54	1,64
3.	Dobit prije oporezivanja	40.315.289	31.958.883	79,3	458.856	356.122	77,6	1,14	1,11
4.	Gubitak prije oporezivanja	17.230.920	22.468.639	130,4	176.507	774.150	438,6	1,02	3,45
5.	Porez na dobit	6.770.646	5.093.376	75,2	47.741	46.993	96,4	0,71	0,92
6.	Dobit razdoblja	33.291.823	26.437.575	79,4	409.920	307.939	75,1	1,23	1,16
7.	Gubitak razdoblja	16.978.100	22.040.707	129,8	176.313	772.960	438,4	1,04	3,51
8.	Netto dobit razdoblja	16.313.723	4.396.868	27,0	233.607	-465.021	-	1,43	-
9.	Prosječna mjesečna netto plaća (kn)	4.604	4.634		3.417	3.388	99,2	74,2	73,1
10.	Zaposleni	898.155	889.396	99,0	18.565	18.014	97,0	2,07	2,02

Izvor: Financijska agencija Zagreb

UKUPAN PRIHOD, DOBIT I GUBITAK ŽUPANIJA U 2009. GODINI

Tabela br. 8

Iznosi: mil. kn

Udjel: u %

Index: 2007=100,0

ŽUPANIJA	Ukupan prihod			Dobit nakon oporezivanja			Gubitak nakon oporezivanja			Konsol. fin. rez.
	iznos	udjel	index	iznos	udjel	index	iznos	udjel	index	
1. Bjelovarsko-bilogorska	6.520	1,1	84,7	178	0,7	56,2	194	0,9	126,0	--16
2. Brodsko-posavska	7.735	1,3	91,5	296	1,1	95,1	220	1,0	160,1	76
3. Dubrovačko-neretvanska	9.524	1,6	83,7	325	1,2	29,0	962	4,4	165,9	-637
4. Grad Zagreb	323.233	52,7	91,0	14.885	56,3	80,5	9.543	43,3	128,0	5.342
5. Istarska	29.580	4,8	90,9	2.147	8,1	94,8	856	3,9	116,4	1.292
6. Karlovačka	7.540	1,2	91,6	655	2,5	107,2	419	1,9	247,2	236
7. Koprivničko-križevačka	10.234	1,7	93,0	216	0,8	66,4	480	2,2	448,3	-264
8. Krapinsko-zagorska	10.084	1,6	89,6	409	1,5	79,5	208	0,9	57,5	201
9. Ličko-senjska	1.584	0,3	89,4	82	0,3	81,9	63	0,3	148,1	18
10. Međimurska	10.412	1,7	88,0	386	1,5	86,3	193	0,9	154,6	193
11. Osječko-baranjska	24.953	4,1	86,2	815	3,1	86,1	1.170	5,3	190,8	-355
12. Požeško-slavonska	3.269	0,5	92,1	88	0,3	80,0	85	0,4	120,4	3
13. Primorsko-goranska	35.043	5,7	90,5	1.223	4,6	74,5	1.798	8,2	102,3	-575
14. Sisačko-moslavačka	8.790	1,4	81,8	231	0,9	72,7	775	3,5	180,6	-544
15. Splitsko-dalmatinska	41.052	6,7	87,2	1.680	6,4	89,2	1.984	9,0	81,6	-305
16. Šibensko-kninska	5.708	0,9	84,2	178	0,7	73,4	488	2,2	214,7	-311
17. Varaždinska	20.246	3,3	89,7	696	2,6	83,3	509	2,3	212,0	187
18. Virovitičko-podravska	4.119	0,7	85,0	94	0,4	85,9	175	0,8	235,3	-81
19. Vukovarsko-srijemska	9.435	1,5	89,7	301	1,1	73,5	773	3,5	440,2	-472
20. Zadarska	10.887	1,8	90,1	410	1,6	55,0	591	2,7	81,4	-181
21. Zagrebačka	33.420	5,4	82,6	1.143	4,3	73,3	552	2,5	151,1	590
UKUPNO RH	613.367	100,0	89,4	26.438	100,0	79,4	22.041	100,0	129,8	4.397

Izvor: Financijska agencija Zagreb

ZAPOSLENI I NETTO PLAĆE PO DJELATNOSTIMA

Tabela br.9

Naziv djelatnosti	Šif. dj.	REPUBLIKA HRVATSKA					VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA				
		Broj poduzetnika	Broj zaposlenih		Iznos prosječne netto plaće u kn		Broj poduzetnika	Broj zaposlenih		Iznos prosječne netto plaće u kn	
			2009.	2008.	2009.	2008.		2009.	2009.	2008.	2009.
	0										
Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	A	2.312	28.567	30.360	4.510	4.346	143	2.551	2.543	3.790	3.847
Rudarstvo i vađenje	B	248	7.162	6.869	6.407	6.547	2	1	1	1.141	7.500
Prerađivačka industrija	C	10.945	255.860	242.057	4.485	4.539	217	5.389	4.785	3.561	3.396
Opskrba elek. energ., plinom, parom i klimatizacija	D	191	16.337	16.375	6.265	6.743	7	122	135	5.312	5.235
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	E	515	18.480	19.121	4.857	4.763	19	984	990	3.941	4.128
Građevinarstvo	F	12.151	104.350	103.065	4.069	4.125	176	2.551	2.636	3.243	3.101
Trgovina na veliko i malo; pop. mot. vozila	G	27.262	199.106	198.988	4.184	4.184	471	4.670	4.695	2.916	2.914
Prijevoz i skladištenje	H	3.522	64.027	63.054	5.625	5.538	73	627	605	3.653	3.758
Djelatnost pružanja smještaja; te priprema i usluživanje hrane	I	4.833	42.566	43.547	4.032	4.057	33	335	239	2.697	3.239
Informacije i komunikacije	J	3.576	31.356	31.909	6.622	6.674	33	195	208	4.005	3.742
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	K	674	7.288	7.049	6.173	6.008	11	33	18	4.457	4.300
Poslovanje nekretninama	L	4.134	15.891	16.754	5.787	6.057	14	46	50	3.924	3.532
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	M	12.926	46.787	47.953	5.661	5.669	136	531	567	3.955	4.113
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	N	3.262	31.795	31.774	3.375	3.450	18	237	247	3.485	3.642
Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	O	37	405	437	6.394	6.421	1	6	7	3.830	6.975
Obrazovanje	P	828	4.192	4.317	3.835	3.891	21	104	98	3.088	3.229
Djelatnosti zdravstvene zaštite i soc. skrbi	Q	917	6.734	7.201	4.399	4.515	13	149	154	3.326	3.774
Umjetnost, zabava i rekreacija	R	791	9.654	9.783	4.096	4.263	3	0	2	0	483
Ostale uslužne djelatnosti	S	2.194	7.587	8.770	3.595	3.303	13	34	34	2.708	2.862
UKUPNO		91.320	898.155	889.396	4.605	4.634	1.404	18.565	18.014	3.417	3.389

Izvor: Financijska agencija Zagreb

**INVESTICIJE PODUZETNIKA U DUGOTRAJNU IMOVINU U 2009. GODINI
PREMA SJEDIŠTU INVESTITORA PO ŽUPANIJAMA**

Tabela br. 10

ŽUPANIJA	Poduzetnici investitori		Investicije		
	Broj poduzetnika investitora	Udjel u broju poduzetnika županije u %	Investicije u mil. kuna	Udjel u ukupnim investicijama RH u %	Index 2008.=100,0
1. Zagrebačka	1.797	7,0	1.473	2,9	63,8
2. Krapinsko-zagorska	557	2,2	490	1,0	48,4
3. Sisačko-moslavačka	429	1,7	590	1,2	104,6
4. Karlovačka	556	2,2	442	0,9	85,4
5. Varaždinska	1.024	4,0	954	1,9	56,6
6. Koprivničko-križevačka	393	1,5	466	0,9	75,4
7. Bjelovarsko-bilogorska	382	1,5	336	0,7	67,5
8. Primorsko-goranska	2.488	9,7	2.937	5,8	79,4
9. Ličko-senjska	147	0,6	188	0,4	36,0
10. Virovitičko-podravska	201	0,8	256	0,5	75,7
11. Požeško-slavonska	138	0,5	162	0,3	64,8
12. Brodsko-posavska	391	1,5	346	0,7	85,4
13. Zadarska	677	2,6	1.581	3,1	90,0
14. Osječko-baranjska	929	3,6	1.745	3,4	70,8
15. Šibensko-kninska	298	1,2	725	1,4	111,6
16. Vukovarsko-srijemska	360	1,4	579	1,1	69,7
17. Splitsko-dalmatinska	2.494	9,7	2.141	4,2	63,6
18. Istarska	2.268	8,8	2.639	5,2	91,8
19. Dubrovačko-neretvanska	707	2,7	1.037	2,0	86,6
20. Međimurska	744	2,9	565	1,1	67,1
21. Grad Zagreb	8.769	34,1	31.196	61,4	96,7
UKUPNO RH	25.749	100,0	50.845	100,0	86,7

Izvor: Financijska agencija

**UDJEL BROJA PODUZETNIKA KOJI SU POSLOVALI S DOBITI I ONIH KOJI SU POSLOVALI S GUBITKOM
U UKUPNOM BROJU PODUZETNIKA ŽUPANIJE U 2009. GODINI**

Tabela br. 11

ŽUPANIJA	Broj poduzetnika	Poduzetnici s dobiti		Poduzetnici s gubitkom	
		Broj	Udjel u broju poduzetnika u županiji u %	Broj	Udjel u broju poduzetnika u županiji u %
1. Bjelovarsko-bilogorska	1.352	974	72,0	378	28,0
2. Brodsko-posavska	1.393	946	67,9	447	32,1
3. Dubrovačko-neretvanska	3.354	1.841	54,9	1.513	45,1
4. Grad Zagreb	29.362	18.408	62,7	10.954	37,3
5. Istarska	8.768	4.082	46,6	4.686	53,4
6. Karlovačka	1.736	982	56,6	754	43,4
7. Koprivničko-križevačka	1.291	833	64,5	458	35,5
8. Krapinsko-zagorska	1.512	966	63,9	546	36,1
9. Ličko-senjska	554	344	62,1	210	37,9
10. Međimurska	2.235	1.494	66,8	741	33,2
11. Osječko-baranjska	3.795	2.198	57,9	1.597	42,1
12. Požeško-slavonska	557	322	57,8	235	42,2
13. Primorsko-goranska	8.457	4.634	54,8	3.823	45,2
14. Sisačko-moslavačka	1.572	946	60,2	626	39,8
15. Splitsko-dalmatinska	10.442	6.049	57,9	4.393	42,1
16. Šibensko-kninska	1.837	864	47,0	973	53,0
17. Varaždinska	2.724	1.722	63,2	1.002	36,8
18. Virovitičko-podravska	761	506	66,5	255	33,5
19. Vukovarsko-srijemska	1.403	967	68,9	436	31,1
20. Zadarska	2.696	1.485	55,1	1.211	44,9
21. Zagrebačka	5.519	3.754	68,0	1.765	32,0
Ukupno RH	91.320	54.317	59,5	37.003	40,5

Izvor: Financijska agencija Zagreb

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI POSLOVANJA PODUZETNIKA PO ŽUPANIJAMA

Tabela br. 12

ŽUPANIJA	Ukupni prihodi po zaposlenom (u 000 kn)	Neto dobit po zaposlenom (u 000 kn)	Ekonomičnost poslovanja (koeficijent)	Rentabilnost prometa (u %)	Rentabilnost ukupne imovine (u %)	Rentabilnost vlastitog kapitala
1. Bjelovarsko-bilogorska	413	-1.036	100,34	-0,3	-0,2	-0,5
2. Brodsko-posavska	448	4.418	101,74	1,0	0,9	2,8
3. Dubrovačko-neretvanska	435	-29.098	94,32	-6,7	-2,5	-6,1
4. Grad Zagreb	915	15.126	102,61	1,7	0,8	2,0
5. Istarska	641	28.008	105,88	4,4	2,1	5,0
6. Karlovačka	485	15.200	104,54	3,1	2,5	5,3
7. Koprivničko-križevačka	547	-14.135	98,00	-2,6	-2,2	-5,9
8. Krapinsko-zagorska	567	11.270	102,99	2,0	1,5	6,0
9. Ličko-senjska	355	4.123	101,73	1,2	0,4	0,8
10. Međimurska	427	7.824	102,59	1,8	1,6	4,0
11. Osječko-baranjska	553	-7.865	99,10	-1,4	-1,0	-3,2
12. Požeško-slavonska	384	339	100,53	0,1	0,1	0,2
13. Primorsko-goranska	537	-8.805	99,19	-1,6	-1,0	-3,0
14. Sisačko-moslavačka	437	-27.078	94,16	-6,2	-4,8	-13,1
15. Splitsko-dalmatinska	550	-4.081	100,16	-0,7	-0,4	-1,5
16. Šibensko-kninska	485	-26.383	95,36	-5,4	-2,5	-8,2
17. Varaždinska	551	5.091	101,58	0,9	0,8	2,2
18. Virovitičko-podravska	447	-8.834	98,40	-2,0	-1,4	-3,7
19. Vukovarsko-srijemska	522	-26.135	95,67	-5,0	-3,3	-9,3
20. Zadarska	548	-9.114	99,17	-1,7	-0,8	-2,7
21. Zagrebačka	752	13.326	102,64	1,8	1,6	4,8
UKUPNO HRVATSKA	690	4.944	101,57	0,7	0,4	1,0

Izvor: Financijska agencija Zagreb

OSTVARENI UKUPNI PRIHOD U 2009. GODINI (prema oblicima vlasništva)
prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 13

	UKUPNI PRIHOD u 000 kuna		STRUKTURA UKUPNOG PRIHODA u %		% - UKUPNI PRIHOD ŽUPANIJE U RH
	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	
UKUPNO	613.366.627	9.464.086	100,0	100,0	1,54
Državno	62.073.354	756.619	10,1	8,0	1,22
Privatno	475.769.677	7.606.233	77,6	80,4	1,60
Zadružno	1.863.124	230.774	0,3	2,4	12,39
Mješovito	73.660.471	870.460	12,0	9,2	1,18

Izvor: Financijska agencija Zagreb

OSTVARENI UKUPNI PRIHOD U 2009. GODINI (prema veličini poduzetnika)
prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 14

iznosi u 000 kuna
udjeli u %

Poduzetnici	UKUPNI PRIHOD u 000 kuna		STRUKTURA UKUPNOG PRIHODA u %		% - UKUPNI PRIHOD ŽUPANIJE U RH
	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	
Svi	613.366.627	9.464.087	100,0	100,0	1,54
Mali	211.280.519	4.640.791	34,4	49,0	2,20
Srednji	112.436.398	2.631.774	18,3	27,8	2,34
Veliki	289.649.710	2.191.522	47,3	23,2	0,76

Izvor: Financijska agencija Zagreb

BROJ PODUZETNIKA U 2009. GODINI
(prema veličini poduzetnika)
 prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 15

Poduzetnici	BROJ PODUZETNIKA		STRUKTURA PODUZETNIKA U %		% - PODUZETNIKA ŽUPANIJE U RH
	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	
Svi	91.320	1.404	100,0	100,0	1,54
Mali	89.438	1.356	97,9	96,6	1,52
Srednji	1.446	39	1,6	2,8	2,70
Veliki	436	9	0,5	0,6	2,06

Izvor: Financijska agencija Zagreb

PROSJEČNA MJESEČNA NETO PLAĆA PO ZAPOSLENOM U 2009. GODINI
(prema veličini poduzetnika)
 prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 16

Poduzetnici,	Iznosi u kunama		% udio VSŽ u RH
	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	
Svi	4.634	3.389	73,1
Mali	3.818	3.051	79,9
Srednji	4.668	3.682	78,9
Veliki	5.759	3.923	68,1

U 2009. godini poduzetnici Županije, kao i poduzetnici u cijeloj RH poslovali su u najtežim kriznim uvjetima u posljednjih 10 godina zbog vanjskih i unutarnjih razloga, što je smanjilo zaposlenost i opseg poslovanja mjeren ukupnim prihodom.

Gospodarstvo Županije je u 2009. godini ostvarilo ukupan prihod u iznosu od 9,5 mlrd. kuna, što je smanjenje od 10,1% u odnosu na 2008. godinu, istodobno su ostvareni ukupni rashodi u iznosu od 9,9 mlrd. kuna, što je smanjenje od 3,5%. Dobit razdoblja ostvarena je u iznosu od 307,9 mil. kuna, što je smanjenje od 24,9%, dok je gubitak ostvaren u iznosu od 772,9 mil. kuna, odnosno 338,4% više u odnosu na prethodnu godinu.

S obzirom da su ostvareni gubici viši od ostvarene dobiti ostvaren je neto gubitak tj. negativni konsolidirani financijski rezultat u iznosu od 465,0 mil. kuna, dakle u 2009. godini ostvaren je negativan konsolidirani financijski rezultat – prvi puta u posljednjih 10 godina. Na razini RH u 2009. godini ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 613,4 mlrd. kuna, što je smanjenje za 10,6%, ukupni rashodi su ostvareni u iznosu od 603,9 mlrd. kuna, što je smanjenje od 8,9%.

Zahvaljujući činjenici da su ostvareni prihodi veći od ostvarenih rashoda ostvarena je neto dobit u iznosu od 4,4 mlrd. kuna, najmanja u posljednjih 8 i manja je za 73% u odnosu na 2008. godinu.

U ukupnim rashodima poduzetnika troškovi za osoblje čine znatnu stavku, a čine ih uglavnom plaće i naknada materijalnih prava radnika. Tijekom 2009. godine plaće i naknade materijalnih prava radnika isplaćivale su se prema kolektivnim ugovorima, sporazumima, ugovorima o radu i ovi izdaci nisu bili pod administrativnim ograničenjima, dakle plaće su isplaćivane sukladno poslovnoj politici svakog pojedinog poslodavca i prema njihovim financijskim mogućnostima (tabela br. 9).

Prosječna isplaćena plaća u Županiji za 2009. godinu iznosi 3.389 kuna i manja je za 0,9% u odnosu na 2008. godinu, istodobno prosječna plaća u RH iznosi 4.634 kune (porast od 0,6%) te i nadalje prosječna plaća u Županiji znatno zaostaje za republičkim prosjekom i to za 26,9%, što nedvosmisleno ukazuje da standard radnika uvelike zaostaje za onim na razini RH.

Najviša prosječna plaća u Županiji (djelatnosti koje najviše zapošljavaju) odnosi se na djelatnost opskrbe električnom energijom, plinom parom i klimatizacijom (5.235 kuna), djelatnost opskrbe vodom (4.128 kuna), te u djelatnosti poljoprivrede (3.847 kuna) dok su najniže ostvarene u djelatnostima trgovine na veliko i malo (2.914 kuna) te građevinarstvu (3.201 kuna).

Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada u gospodarstvu Županije u 2009. godini je 18.014, što je smanjenje za 3,0% u odnosu na 2008. godinu, dok je u RH zaposleno 889.396 radnika što je smanjenje za 1,0%.

Od ukupno 1.403 poduzetnika Županije 967 poduzetnika ili 68,9% posluje s dobiti dok je 436 poduzetnika (31,1%) poslovalo s gubitkom (tabela br. 11). Na razini RH 54.317 poduzetnika (59,5%) poslovalo je s dobiti te 37.003 (40,5%) poduzetnika je poslovalo s gubitkom.

U Županiji 360 poduzetnika (tabela br.10) odnosno 25,6% investiralo je u dugotrajnu imovinu 579,0 mil. kuna što je smanjenje za 30,3% u odnosu na prethodnu godinu te Županija sudjeluje s 1,1% u investicijama RH. U dugotrajnu imovinu poduzetnici RH u 2009. godini su uložili 50,8 mlrd. kuna, odnosno 13,3% manje nego prethodne godine.

Kao i po drugim kategorijama, najviše su investirali poduzetnici grada Zagreba koji su u 2009. godini ostvarili 61,1% ukupnih investicija RH. Slijede poduzetnici Primorsko-goranske županije sa 5,7% udjela te poduzetnici iz Splitsko-dalmatinske županije sa 4,2% udjela u ukupnim investicijama RH.

U kriznoj 2009. godini u odnosu na 2008. godinu smanjeni su ukupni prihodi pa su smanjene i investicije i to u 19 od 21 županije. Povećanje investicija imale su samo Sisačko-moslavačka županija i to za 4,6% i Šibensko-kninska županija za 11,6%.

Poslovanje, osim po financijskim rezultatima, može se ocjenjivati pomoću izvedenih pokazatelja (tabela br. 12). Što se tiče pokazatelja uspješnosti poslovanja poduzetnika u RH, ukupan prihod po zaposlenom u RH ostvaren je u iznosu 690 tisuća kuna, dok je u Županiji ostvaren u iznosu od 522 tisuće kuna što je za 24,4% manje o od prosjeka RH te po ovom pokazatelju Županija je u samoj sredini.

Prema pokazatelju produktivnosti rada mjerenom u neto dobiti (dobit manje gubici) po zaposlenom u 2009. godini u 11 županija zabilježeni su neto gubici, a u 10 županija neto dobit po zaposlenom. Vukovarsko-srijemska županija je po ovom pokazatelju među najslabijima, najlošije rezultate postigli su zaposlenici u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (neto gubitak od 29 tisuća kuna), a najbolje rezultate ostvarili su zaposlenici u Istarskoj županiji (neto dobit od 28 tisuća kuna).

Prema pokazatelju ukupne ekonomičnosti poslovanja prihodi su bili veći od rashoda u 12 županija, a u 9 županija nije se uspješno poslovalo jer su rashodi nadvisili prihode. Najbolju ekonomičnost imali su poduzetnici u Istarskoj županiji koji su na 100 kuna rashoda ostvarili 105 kuna prihoda, dok su najlošije poslovali poduzetnici Sisačko-moslavačke županije koji su na 100 kuna rashoda ostvarili svega 94,3 kuna prihoda, a u VSŽ je na 100 kuna ostvareno 95,7 kuna prihoda.

Gospodarstvo RH karakterizira tranzicijski proces u kojem je pretvorba postojećih poduzeća u državnom vlasništvu u privatno vlasništvo s jedne strane i istodobno osnivanje većeg broja poduzetnika u privatnom vlasništvu.

Posljedice navedenih kretanja odražavaju se i u ostvarenim financijskim rezultatima poduzetnika prema vlasničkoj strukturi (tabela br. 13) i to u dominantnoj ulozi privatnog sektora i njegovog jačanja te slabljenju državnog sektora.

Prema oblicima vlasništva glede ostvarenog ukupnog prihoda najviše je ostvareno u privatnom vlasništvu i to 7,6 mlrd. kuna odnosno 80,4%, poduzetnici u državnom vlasništvu ostvarili su 756,6 mil. kuna (8,0%), mješovito vlasništvo je ostvarilo 870,4 mil. kuna (9,2%) te zadružno 230,7 mil. kuna (2,4%).

I u RH je uglavnom slična struktura, osim što zadružno vlasništvo na razini RH ostvaruje svega 0,3%, dok je u Županiji to učešće 2,4%. Svi oblici vlasništva Županije sudjeluju u prosjeku do 1,6% ostvarenog ukupnog prihoda na razini RH, dok zadružno ima učešće od 12,4%.

Osnovni uzrok visokog zadružnog učešća možemo zasigurno reći da nije rezultat poslovanja zadruga po ugledu na europsku kooperativu (svakako bi zadrugarstvo trebalo poslovati po europskim kriterijima) nego, prije svega, zadruge posluju po principu trgovačkih društava.

Što se tiče veličine poduzetnika (tabela br. 15) u Županiji je najviše malih poduzetnika i to 1.356 (96,6%), srednjih 39 (2,8%) te velikih svega 9 (0,6%). Na razini RH je slična struktura, najviše je malih 89.438 (97,9%), srednjih 1.446 (1,6%) te velikih 436 (0,5%).

3.4. Bruto domaći proizvod

Bruto domaći proizvod po tržišnim cijenama iskazuje vrijednost proizvedenih roba i usluga rezidentnih jedinica tj. zbroj dodanih vrijednosti po djelatnostima uz uključivanje u obračun na razini nacionalnog gospodarstva stavki koje nisu raspoređene po djelatnostima: usluge financijskog posredovanja indirektno mjerenih i poreza na proizvode umanjene za subvencije na proizvodnju.

Ova makroekonomska veličina uistinu najbolje odražava kretanja u gospodarstvu jedne zemlje te najvjerođostojnije pokazuje stupanj razvijenosti neke regije odnosno države u cjelini.

PREGLED BDP-a PO ŽUPANIJAMA OD 2003.-2007. GODINE

Tabela br. 17

-u EUR

Red br.	ŽUPANIJA	BDP/ST 2003.	BDP/ST 2004.	BDP/ST 2005.	BDP/ST 2006.	BDP/ST 2007.	Index(2007) RH=100
1.	Zagrebačka	4.385	4.830	5.446	5.425	7.360	76,2
2.	Krapinsko-zagorska	4.287	4.429	5.172	5.424	7.144	74,0
3.	Sisačko-moslavačka	4.549	4.812	5.525	6.374	7.200	74,6
4.	Karlovačka	4.592	4.774	5.335	5.986	7.825	81,0
5.	Varaždinska	5.564	5.534	5.928	6.621	8.223	85,2
6.	Koprivničko-križevačka	5.661	5.856	6.452	7.454	9.142	94,7
7.	Bjelovarsko-bilogorska	4.414	4.781	5.149	5.780	6.691	69,2
8.	Primorsko-goranska	6.977	7.349	8.376	9.149	11.177	115,7
9.	Ličko-senjska	6.109	8.196	6.363	6.849	8.039	83,3
10.	Virovitičko-podravska	4.453	4.705	4.803	5.634	6.923	71,7
11.	Požeško-slavonska	4.264	4.594	4.834	4.904	6.505	67,4
12.	Brodsko-posavska	3.398	3.757	3.785	4.167	5.345	55,3
13.	Zadarska	4.734	5.082	5.526	5.680	7.980	82,6
14.	Osječko-baranjska	4.447	4.968	5.313	5.836	7.875	81,5
15.	Šibensko-kninska	4.115	4.641	5.299	5.432	7.799	80,7
16.	Vukovarsko-srijemska	3.397	3.667	4.028	4.627	5.756	59,6
17.	Splitsko-dalmatinska	4.446	5.127	5.395	5.977	8.003	82,8
18.	Istarska	8.122	8.843	9.126	9.768	12.463	129,1
19.	Dubrovačko-neretvanska	5.225	6.104	6.615	7.309	10.042	104,0
20.	Međimurska	4.736	5.023	5.323	6.099	7.581	78,5
21.	Grad Zagreb	10.586	11.660	12.908	14.208	16.766	173,6
	REPUBLIKA HRVATSKA	5.909	6.461	7.038	7.705	9.656	100,00

Izvor: Državni zavod za statistiku

Državni zavod za statistiku, mjerodavna je institucija za utvrđivanje domaćeg BDP-a, kao što je vidljivo iz tabelarnog pregleda, dati su pokazatelji za županije zaključni sa ostvarenim BDP-om u 2007. godini.

Evidentan je veliki raskorak u visini ostvarenog BDP, najrazvijeniji grad Zagreb ostvaruje BDP za 73,6% više od državnog prosjeka, Istarska županija za 29,1% više te Primorsko-goranska ostvaruje BDP za 15,7% više od državnog prosjeka. Sve ostale županije znatno zaostaju za republičkim prosjekom, a pogotovo za najrazvijenijim županijama, s tim da Vukovarsko-srijemska županija ostvaruje svega 59,6% republičkog prosjeka, iz godine u godinu učešće se povećava te u odnosu na 2005. godinu to učešće je poraslo za 2,4% budući je 2005. godine Županija ostvarila svega 57,2% republičkog prosjeka.

Po ovom pokazatelju VSŽ je na pretposljednem mjestu, a na zadnjem mjestu je Brodsko-posavska koja ostvaruje svega 55,3% republičkog prosjeka.

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD ZA RH, PROSTORNE JEDINICE ZA STATISTIKU 2. RAZINE I ŽUPANIJE U 2007. GODINI

Tablica br. 18

Prostorne jedinice za statistiku 2.razine, županije, RH	BDP po stanovniku (EUR)	BDP po stanovniku (USD)	Index Hrvatska = 100
Republika Hrvatska	9.656	13.201	100,00
Središnja i istočna (Panonska) Hrvatska	6.851	9.366	70,9
Vukovarsko-srijemska županija	5.756	7.869	59,6
Osječko-baranjska županija	7.875	10.766	81,5
Brodsko-posavska županija	5.345	7.307	55,3
Požeško-slavonska županija	6.505	8.893	67,4
Virovitičko-podravska županija	6.923	9.464	71,7
Bjelovarsko-bilogorska županija	6.691	9.148	69,2
Karlovačka županija	7.825	10.697	81,0
Sisačko-moslavačka županija	7.200	9.844	74,6
Sjeverozapadna Hrvatska	12.010	16.420	124,4
Grad Zagreb	16.766	22.921	173,6
Zagrebačka županija	7.360	10.062	76,2
Krapinsko-zagorska županija	7.144	9.766	74,0
Varaždinska županija	8.223	11.242	85,2
Koprivničko-križevačka županija	9.142	12.498	94,7
Međimurska županija	7.581	10.364	78,5
Jadranska Hrvatska	9.471	12.949	98,1
Primorsko-goranska županija	11.177	15.280	115,7
Ličko-senjska županija	8.039	10.990	83,3
Zadarska županija	7.980	10.909	82,6
Šibensko-kninska županija	7.799	10.662	80,7
Splitsko-dalmatinska županija	8.003	10.941	82,8
Istarska županija	12.463	17.039	129,1
Dubrovačko-neretvanska županija	10.042	13.729	104,0

Izvor: Državni zavod za statistiku

Kao što je razvidno iz tabelarnog pregleda glede podjele prostornih jedinica za statistiku 2. razine Županije u RH postoje 3 statističke regije i to: Središnja i Istočna (Panonska) Hrvatska, Sjeverozapadna Hrvatska te Jadranska Hrvatska. Evidentno je da je Panonska Hrvatska najslabije razvijena budući da zaostaje za prosjekom države za **29,1%**, Sjeverozapadna Hrvatska za **24,4%** ostvaruje veći BDP po stanovniku od prosjeka RH dok Jadranska Hrvatska zaostaje za prosjekom RH za **1,9%**.

Uvažavajući činjenicu da svaka dobro osmišljena razvojna politika posebnu pažnju posvećuje regionalnom razvoju, a s tim u vezi Zakon kao i Strategija o regionalnom razvoju preferiraju ujednačen regionalni razvoj te držimo da će mjere ekonomske politike, a poglavito financijska sredstva EU fondova doprinijeti bržem regionalnom razvoju nerazvijenih područja u cilju bržeg rasta BDP-a.

3.5. Proizvodnja važnijih industrijskih proizvoda

PROIZVODNJA VAŽNIJIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODA (naturalni pokazatelji)

Tabela br. 19

NAZIV PROIZVODA	Jed. mjere	GODIŠNJA PROIZVODNJA				INDEX		
		2006.	2007.	2008.	2009.	2007. 2006	2008. 2007.	2009. 2008.
		Prešani crijep	000 kom	46.716	38.072	37.932	17.683	81,5
Žljebnjaci	tona	5.301	5.183	3.739	-	97,8	72,1	-
Blokovi za zidove i pregrade	tona	79	-	95	-	-	-	-
Blok «giter i 4/1 llok	m3		62	-	-	-	-	-
Betonske cijevi	tona	4.630	5.252	3.909	-	113,4	74,4	-
Građevinska konstrukcija, fert. gredice i dr.	tona		107	-	-	-	-	-
Gotova betonska smjesa	tona		-	62.812	53.624	112,7	-	85,4
Kombajni	tona	2.573	2.899	4.043	2.886	-	139,5	71,4
Berač kukuruza	tona	-	-	-	-	-	-	-
Adaptacija za uljanu repicu i žetv. uređaje	tona		-	-	-	-	-	-
Transportna kolica	tona		-	-	-	-	-	-
Piljena građa hrasta	m3	17.092	12.602	10.006	10.015		79,4	100,1
Hrastova podruga (frize) i sl. elementi	m3		16.626	14.768	12.897		88,8	87,3
Piljena građa jasena	m3	5.865	3.883	2.673	-	66,2	68,8	-
Piljena građa OTL i OML	m3	3.910	6.322	2.099	-	161,7	33,2	-
Hrastov plemeniti furnir i furnir OTL	m3	5.324	7.064	9.925	3.642	132,7	140,5	36,7
Puni parket svih vrsta	m2	233.421	261.947	520.517	475.316	112,2	198,7	91,3
Lamelirani parket svih vrsta	m2	402.891	261.259	178.835	-	64,8	68,5	-
Vrata i vratna krila	kom	7.499	2.339	12.731	6.162	31,2	544,3	48,4
Prozori, prozorski kapci i roletne	kom	-	-	-	-	-	-	-
Fotelje i tapacirane stolice, klupe i sl.	kom	5.811	2.637	3.590	5.738	45,4	136,1	159,8

Sjedala drvena netapacirana	kom		435	3.308	3.466	-	760,5	104,8
Trosjedi i dvosjedi	kom	6.423	4.516	5.931	2.588	70,3	131,3	43,6
Kreveti, kauči i dr. ležajevi	kom	2.460	2.547	3.088	-	103,5	121,2	-
Stolovi za kuhinje i stolice	kom		2.573	1.663	-	-	64,6	-
Ostali komadni namještaj	kom	2.726	6.610	9.050	6.858	242,5	136,9	75,8
Dijelovi namještaja	m3		9.661	3.990	4.070	-	41,3	102,0
Sve vrste gumene obuće	000 pari	149	113	178	227	75,8	157,5	127,5
Sve vrste kožne obuće	000 pari	276	276	278	234	100,0	100,7	84,2
Lica i dijelovi kožne obuće	000 pari	-	-	-	266	-	-	-
Klinasto remenje	tona	214	211	212	157	98,6	100,5	74,1
Gumene ploče i ostali proizvodi od gume	tona	40	43	36	24	107,5	83,7	66,7
Tekstilni odjevni predmeti	000 m2		32	49	98.622	-	153,1	1)
Tekstilni odjevni predmeti	kg		18.798	235.278	122.191	-	1.251,6	51,9
Odjevni pleteni i sl. predmeti	kg		172.923	95.280	126.889	-	55,1	133,2
Kožna konfekcija	000 m2	79	61	83	44	77,2	136,1	53,0
Krzneni odjevni predmeti	m2	-	-	-	1.053	-	-	-
Zaštitna odjeća	m2		6.473	5.279	11.275	-	81,6	213,6
Pokrivači od sintetičkih vlakana	000 m2	623	500	507	410	80,3	101,4	80,9
Ostali pokrivači	000 m2	106	106	162	-	100,0	152,8	-
Cerade, tende i sl.	m ²	-	-	-	34.192	-	-	-
Pšenično brašno	tona	29.703	27.555	33.107	33.166	92,8	120,1	100,2
Stočno brašno	tona	12.176	11.056	12.605	11.562	90,8	114,0	91,7
Pekarski proizvodi svih vrsta	tona	2.261	2.455	2.423	3.253	108,6	98,7	134,3
Kukuruzna meljava	tona	11.227	14.575	13.753	12.247	129,8	94,4	89,0
Mlijeko u prahu	tona	532	647	619	675	121,6	95,7	109,0
Pasterizirano mlijeko	hl	336.639	348.885	264.601	-	103,6	75,8	-
Pasterizirano mlijeko	tona	-	-	-	23.039	-	-	-
Kondenzirano mlijeko	tona		80	65	96	-	81,3	147,7
Maslac	tona	1.041	918	1.069	1.177	88,2	116,4	110,1
Kiseloo vrhnje	tona		986	7	285	-	0,7	1)
Jogurt i voćni jogurt	tona	488	650	6.942	1.017	133,2	1.068,0	14,6
Ostalo (sirevi, namazi i dr.)	tona	565	881	1.457	1.878	155,9	165,4	128,9
Šećer	tona	102.999	83.368	109.473	78.898	80,9	131,3	72,1
Sušeni rezanac	tona	23.282	22.353	23.481	22.608	96,0	105,0	96,3
Melasa	tona		24.544	25.042	25.641	-	102,0	102,4
Proteinski prah	tona	352	592	625	571	168,2	105,6	91,4
Etilni alkohol-rafinirani i tehnički	hl		109.076	102.431	96.508	-	93,9	94,2
Etilni alkohol-denaturirani	hl		1.605	73	280	-	4,5	383,6
Svježe meso svih vrsta	tona	2.261	1.461	1.223	909	64,6	83,7	74,3
Kobasičarski i ostali suhomesnati trajni i polutrajni proizvodi	tona	308	243	229	281	78,9	94,2	122,7
Sokovi i bezalkoholna pića	hl	1.146	949	940	1.005	82,8	99,1	106,9
Vino	hl	28.538	65.303	51.895	53.937	228,8	79,5	103,9
Krmne smjese svih vrsta	tona		25.177	43.541	51.296	-	172,9	117,8
Sirova nafta	tona	66.864	66.563	64.069	60.330	99,5	96,3	94,2
Zemni plin (naftna i plinska ležišta)	000 m3	3.978	3.134	822	3.104	78,8	26,2	377,6
Otkivci od čelika-usluge	tona	1.535	2.310	2.823	1.891	150,5	122,2	67,0
Rezervni dijelovi i proizvodi od metala	tona		356	575	927	-	161,5	161,2

Izvor: Državni zavod za statistiku, Područna jedinica za Vukovarsko – srijemsku županiju, Ispostava Županja, Statistički izvještaj – IND – 1 (01-12.2009.)

Napomena: Zbog usklađivanja statističkih standarda s EUROSTATOM pojedini se proizvodi prate u drukčijim mjernim jedinicama nego ranijih godina

1) Index je veći od 999

Bazirani na postojećoj sirovinskoj osnovi i raspoloživoj radnoj snazi, na području Vukovarsko-srijemske županije nastali su i razvili se značajni proizvodno-prerađivački kapaciteti. Prije svega se to odnosi na prehrambenu industriju, industriju građevinskog materijala, drvnu industriju i dr.

Nažalost, u instalirane kapacitete u proteklom desetljeću iz nekoliko razloga (Domovinski rat, loše provedena pretvorba i privatizacija, stečajni postupci) nije bilo značajnijeg ulaganja u svrhu modernizacije što predstavlja osnovni razlog slabe konkurentnosti djelatnosti industrije u odnosu na Republiku Hrvatsku, a pogotovo u odnosu na razvijena gospodarstva zapadnih zemalja.

3.6. Evidentirane neizmirene obveze

BROJ INSOLVENTNIH PRAVNIH I FIZIČKIH OSOBA, BROJ ZAPOSLENIH I UKUPNO EVIDENTIRANE NEIZMIRENE OBVEZE U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJ

Tabela br. 20

Stanje	Broj blokiranih pravnih i fizičkih osoba	Broj zaposlenih	Iznos nepodmirenih obveza - 000 kn
31.12.2000.	1.608	5.358	732.562
31.12.2001.	1.386	4.606	434.318
31.12.2002.	1.115	2.279	225.069
31.12.2003.	1.055	559	263.305
31.12.2004.	1.257	759	276.234
31.12.2005.	1.500	1.178	312.889
31.12.2006.	1.659	1.072	346.819
31.12.2007.	1.850	1.044	493.101
31.03.2008.	1.844	893	524.309
30.06.2008.	1.875	1.031	445.708
31.12.2008.	1.172	1.226	341.159
31.03.2009.	1.218	1.106	398.691
30.06.2009.	1.317	1.383	437.123
31.03.2010.	1.503	1.481	552.962
30.06.2010.	1.579	1.494	599.462

Izvor: Financijska agencija Zagreb

Prema podacima o evidentiranim dospjelim nepodmirenim obvezama koje objedinjava FINA problemi s plaćanjem eskalirali su 1999. godine, a u Županiji su kulminirali 2000. godine kada je bilo blokirano 1.608 pravnih i fizičkih osoba, u njima je bilo uposljeno 5.358 radnika, a nepodmirene obveze iznosile su preko 730,0 mil. kuna.

Nakon 2000. godine broj blokiranih pravnih i fizičkih osoba se postupno smanjuje, a time i broj zaposlenih u njima. Nažalost, krajem 2008. godine pa nadalje raste broj blokiranih pravnih i fizičkih osoba te broj zaposlenih u njima.

Na dan 30.06.2010. godine, kao što je i prikazano u tablici br.22. broj blokiranih pravnih osoba u Županiji je 457, odnosno 32,5% od ukupnog broja, iznos nepodmirenih obveza je 412,2 mil. kuna te je u njima uposleno 757 radnika. Istodobno u RH blokirano je 29.575 pravnih osoba, odnosno 32,4% od ukupnog broja, iznos nepodmirenih obveza je 24,7 mlrd. kuna, a u njima je zaposleno 44.271 radnika.

Što se tiče fizičkih osoba, tablica br.21., u Županiji je blokirano 1.122 odnosno 37,4% od ukupnog broja, iznos nepodmirenih obveza je 187,3 mil. kuna, a u njima je zaposleno 737 radnika, na razini RH broj insolventnih fizičkih osoba je 39.191, iznose nepodmirenih obveza je 5,6 mlrd. kuna te je u njima zaposleno 25.227 radnika.

BROJ INSOLVENTNIH FIZIČKIH OSOBA, BROJ ZAPOSLENIH U TIM FIZIČKIM OSOBAMA I IZNOS NJIHOVIH NEPODMIRENIH OBVEZA S 30.06.2010.GODINE

Tablica 21

Prostorne jedinice	Broj fizičkih osoba	Broj zaposlenih	Iznos nepodmirenih obveza (u 000 kn)
VSŽ	1.122	737	187.309
RH	39.191	25.227	5.627.893

BROJ INSOLVENTNIH PRAVNIH OSOBA, BROJ ZAPOSLENIH U TIM FIZIČKIM OSOBAMA I IZNOS NJIHOVIH NEPODMIRENIH OBVEZA S 30.06.2010.GODINE

Tablica 22

Prostorne jedinice	Broj pravnih osoba	Broj zaposlenih	Iznos nepodmirenih obveza (u 000 kn)
VSŽ	457	757	412.153
RH	29.575	44.271	24.653.857

3.8. Vanjskotrgovinska razmjena

Što uspješnije uključivanje u međunarodnu robnu razmjenu, zasnovano na ekonomskim načelima tržišne ekonomije, predstavlja stratešku zadaću svakog gospodarstva. To podrazumijeva izvoz konkurentnih, tržištu prihvatljivih proizvoda i usluga na profitabilnoj osnovi sa stalnim nastojanjima da se u konačnici ostvari pozitivna bilanca u vanjskotrgovinskoj razmjeni.

Gospodarski rast nije moguć ako su proizvođači ograničeni samo na domaće tržište, što se posebno odnosi na zemlje s malim tržištem kao što je Republika Hrvatska. S tim u vezi, gospodarski rast RH i izgledi za otvaranje radnih mjesta vezani su za proizvodnju roba i usluga, a time i više nego ikada prije, za izvoz odnosno globalnu ekonomiju.

Izvori podataka za statistiku robne razmjene s inozemstvom jesu jedinstvene carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Državni zavod za statistiku preuzima od Carinske uprave RH kontrolirane jedinstvene carinske deklaracije i dalje ih statistički obrađuje i objedinjuje poštujući osnovne metodološke preporuke Statističkog ureda UN-a. U podatku o robnoj razmjeni s inozemstvom uključeni su izvoz i uvoz prema osnovi unutarnje i vanjske proizvodnje i to na bruto osnovi.

Statistika robne razmjene s inozemstvom obuhvaća svu robu koja se izvozi iz zemlje, odnosno uvozi u zemlju. Iskazuju se stvarno postignute vrijednosti u vrijeme kad su poslovi zaključeni (fakturna vrijednost), koje se preuzimaju na osnovi isporuke na hrvatskoj granici. Izvozne vrijednosti obračunavaju se prema paritetu fob (franco brod), a uvozne prema paritetu cif (cijena sa osiguranjem i vozarinom).

OSTVARENI IZVOZ

Tablica br. 22

u tis.US dolara

R. br	Područje	Godine					Index			
		1990.	2006.	2007.	2008.	2009.	06/90	07/06	08/07	09/08
1.	Republika Hrvatska	4.019.601	10.376.964	12.363.930	14.123.675	10.473.765	258,1	119,1	114,1	74,1
2.	Vukovarsko-srijemska županija	163.000	171.730	208.107	202.302	151.407	105,3	121,2	97,2	74,8
3.	Učešće VSŽ u RH (2:1) u %	4,06	1,65	1,68	1,43	1,45	-	-	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku – Priopćenje 4.2.2/4./2010.

Prema izvoru Državnog zavoda za statistiku evidentno je da je izvoz RH u 2009. godini iznosio 10,5 mlrd. USD što je smanjenje od 25,9% u odnosu na prethodnu godinu, istodobno u Županiji je izvezeno roba u vrijednosti od 151,4 mil. USD što je 25,2% manje u odnosu na 2008. godinu

OSTVARENI IZVOZ PO GRADOVIMA I OPĆINAMA

Tablica br. 23

u tis.US dolara

Red. br.	Županija/gradovi i općine	Godine				Indeksi		
		2006.	2007.	2008.	2009.	07/06	08/07	09/08
A.	Vukovarsko-srijemska županija	171.730	208.107	202.302	151.407	121,2	97,2	74,8
B.	Gradovi	163.379	190.138	188.184	143.376	116,3	99,0	76,2
1.	Ilok	4.283	4.063	2.336	1.550	94,9	57,5	66,4
2.	Vinkovci	40.316	52.241	56.268	28.945	129,6	107,7	51,4
3.	Vukovar	39.613	21.218	22.959	15.104	53,6	108,2	65,8
4.	Županja	79.156	112.616	109.621	97.581	142,3	97,3	89,0
5.	Otok	11	27	-	196	245,5	-	-
C.	Općine	8.351	17.969	14.118	8.031	215,2	78,6	56,9
1.	Andrijaševci	8	145	25	8	1)	17,4	32,9
2.	Babina Greda	-	-	-	-	-	-	-
3.	Bogdanovci	-	-	7	-	-	-	-
4.	Borovo	22	8	10	-	35,9	122,5	-
5.	Bošnjaci	1.706	1.711	550	-	100,3	32,1	-
6.	Cerna	946	1.613	2.238	1.938	170,5	138,8	86,6
7.	Drenovci	1.351	1.112	15	24	82,3	1,3	161,4
8.	Gradište	5	10	15	20	200,0	151,3	134,5
9.	Gunja	1.397	3.732	5.532	3.106	267,1	148,2	56,1
10.	Ivankovo	428	340	400	83	79,5	117,7	20,8
11.	Jarmina	-	-	-	-	-	-	-
12.	Lovas	8	861	-	150	1)	-	-
13.	Negoslavci	-	-	-	-	-	-	-
14.	Nijemci	12	123	193	81	1)	156,3	41,8
15.	Nuštar	34	139	128	40	411,3	91,6	31,4
16.	Privlaka	8	4	24	3	50,0	649,0	12,4
17.	Stari Jankovci	594	6.022	198	1.250	1)	3,3	629,7
18.	Stari Mikanovci	1.529	690	975	498	45,1	141,3	51,1
19.	Tordinci	-	-	-	-	-	-	-
20.	Tovarnik	45	778	119	297	962,9	15,2	250,3
21.	Trpinja	7	67	32	185	-	47,8	576,6
22.	Vođinci	-	-	9	-	-	-	-
23.	Vrbanja	249	586	647	348	-	110,4	54,0

1) Index je veći od 999

0 Podatak je manji od 0,5 upotrijebljene mjerne jedinice

Izvor: Državni zavod za statistiku – Priopćenje 4.2.22/4./2010.

Gradovi u Županiji su izvezli roba u vrijednosti 143,4 mil. USD što predstavlja 94,7% ukupnog izvoza Županije, dok su općine izvezle svega 8,0 mil. USD što je 5,3% ukupnog izvoza u Županiji. Od gradova najveći je izvoznik grad Županja, a od općina Gunja.

OSTVARENI UVOZ

Tablica br. 24

u tis.US dolara

R. br.	Područje	Godine					Index			
		1990.	2006.	2007.	2008.	2009.	06/90	07/06	08/07	09/08
1.	Republika Hrvatska	5.187.854	21.502.494	25.838.828	30.726.987	21.202.637	414,4	120,2	118,9	69,0
2.	Vukovarsko-srijemska županija	134.000	214.250	230.056	291.297	269.211	159,8	107,4	126,6	92,4
3.	Učešće VSŽ u RH (2:1) u %	2,58	1,0	0,9	0,9	1,3	-	-	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku – Priopćenje 4.2.2/4.2010.

U 2009.godini u Vukovarsko – srijemskoj županiji ostvaren je uvoz u iznosu od 269,2 mil.USD što je za 7,6% manje u odnosu na prethodnu godinu te je udio uvoza Županije u uvozu RH i 1,3%, istodobno u RH uvezeno je roba u iznosu od 21,2 mlrd.USD što je za 31,0% manje u odnosu na 2008. godinu.

OSTVARENI UVOZ PO GRADOVIMA I OPĆINAMA

Tablica br. 25

u tis.US dolara

Red. br.	Županija/gradovi i općine	Godine				Indexi		
		2006.	2007.	2008.	2009.	07/06	08/07	09/08
A.	Vukovarsko-srijemska žup.	214.250	230.056	291.297	269.211	107,4	126,6	92,4
B.	GRADOVI	200.958	213.328	271.724	257.134	106,2	118,1	94,6
1.	Ilok	5.711	7.194	6.532	6.848	124,7	90,3	104,8
2.	Vinkovci	42.860	54.328	91.199	46.199	126,8	167,9	50,7
3.	Vukovar	105.074	109.303	112.712	171.513	104,0	103,1	152,2
4.	Županja	47.187	42.485	61.291	32.572	90,0	144,3	53,1

5.	Otok	126	18	17	2	14,3	98,0	13,7
C.	OPĆINE	13.292	16.728	19.568	12.077	125,9	117,0	61,7
1.	Andrijaševci	597	657	375	83	110,1	57,1	22,2
2.	Babina Greda	-	46	45	21	-	96,6	46,2
3.	Bogdanovci	472	593	830	5	125,7	139,9	0,7
4.	Borovo	176	116	16	21	65,9	13,8	134,0
5.	Bošnjaci	560	483	212	99	86,3	43,8	46,7
6.	Cerna	644	986	1.309	674	153,0	132,8	51,5
7.	Drenovci	2.749	2.668	397	319	107,6	15,7	80,2
8.	Gradište	166	324	453	276	195,0	139,9	61,0
9.	Gunja	1.294	2.977	6.890	3.429	230,0	231,5	49,8
10.	Ivankovo	880	787	369	125	80,4	46,9	33,9
11.	Jarmina	-	-	-	-	-	-	-
12.	Lovas	175	51	-	26	29,0	-	-
13.	Markušica	-	-	5	-	-	-	-
14.	Negoslavci	-	345	-	139	-	-	-
15.	Nijemci	174	340	1.137	44	196,1	334,1	3,8
16.	Nuštar	145	669	664	1.088	459,9	99,3	163,9
17.	Privlaka	313	127	144	29	40,6	113,5	19,8
18.	Stari Jankovci	34	81	135	65	235,2	167,6	48,4
19.	Stari Mikanovci	1.499	896	1.326	473	59,8	147,9	35,6
20.	Tompojevci	-	2	3	-	200,0	150,0	-
21.	Tordinci	68	315	86	241	462,2	27,3	279,8
22.	Tovarnik	14	53	22	61	387,0	40,9	280,7
23.	Trpinja	2.920	2.677	3.765	4.224	91,7	140,6	112,2
24.	Vođinci	560	992	-	-	177,2	-	-
25.	Vrbanja	60	546	1.363	635	905,0	249,8	46,6

Izvor: Državni zavod za statistiku – Priopćenje 4.2.2/4./2010.

BILANCA VANJSKOTRGOVINSKE RAZMJENE

Tablica br. 26

u mil. US dolara

R. br	Elementi	Republika Hrvatska					Vukovarsko-srijemska županija				
		1990.	2006.	2007.	2008.	2009.	1990.	2006.	2007.	2008.	2009.
1.	Izvoz	4.020	10.377	12.364	14.112	10.473	163	176	208	202	151
2.	Uvoz	5.188	21.502	25.839	30.728	21.202	134	214	230	291	269
3.	Bilanca	-1.168	-11.125	-13.475	-16.616	-10.729	+29	-38	-22	-89	-118
4.	Pokrivenost uvoza izvozom	77,5	48,3	47,9	45,9	49,4	121,6	82,2	90,4	69,4	56,1

Izvor: Državni zavod za statistiku – Priopćenje 4.2.2/4./2010.

Uspješnost uključivanja svakog gospodarstvenika, pa tako i onih Županije, u robnu razmjenu s inozemstvom mjeri se, pored ostvarene vrijednosti i profitabilnosti izvoza još i bilancom vanjskotrgovinske razmjene.

Razmatrajući bilancu vanjskotrgovinske razmjene, tj. uspješnost uključivanja VSŽ u ukupnu robnu razmjenu RH bilježimo nešto nepovoljniji trend vrijednosti u Županiji u odnosu na RH (tabela br. 26). Naime, do 2008. godine Županija je u odnosu na RH imala znatno uspješniju vanjskotrgovinsku bilancu, nažalost u 2008. godini te u 2009. godini, prije svega, zbog manjeg izvoza velikih izvoznika u Županiji (drvoprerađivači, industrija građevinskog materijala, prehrambena industrija) u Županiji vidljivo je povećanje deficita vanjskotrgovinske bilance te je smanjena pokrivenost uvoza izvozom.

U 2008. godini deficit je iznosio 89,0 mil. USD da bi se u 2009. povećao za 32,5% i iznosi 118,0 mil. USD. Istodobno u RH u 2009. godini vidljivo je smanjenje deficita i to s 16,6 mlrd. USD na 10,7 mlrd. USD u 2009. godini.

Povećanje deficita Županije u vanjskotrgovinskoj razmjeni imalo je za posljedicu znatno manju pokrivenost uvoza izvozom te u 2009. godini iznosi svega 56,1%, a u razdoblju 2004. – 2008. ta pokrivenost u prosjeku bila gotovo 80%.

Na razini RH pokrivenost uvoza izvozom s obzirom na smanjenje deficita vanjskotrgovinske razmjene je nešto porasla i iznosi 49,4%, dakle u posljednjih desetak godina ta pokrivenost ne prelazi 50%.

Što se tiče vanjskotrgovinske razmjene na razini RH svakako treba jačati administrativnu sposobnost institucija sustava kako bi se taj nepovoljan odnos promijenio u korist izvoza, prije svega, onih roba koje kvalitetom odskoču od uvezenih te na taj način ćemo jačati domaću proizvodnju, a i sačuvati radna mjesta.

U prvih 6 mjeseci 2010. godine u RH izvezeno je roba za 5,6 mlrd. USD što je povećanje od 12,0%, istodobno uvezeno je roba u vrijednosti 9,5 mlrd. USD što je smanjenje za 6,2%, dakle evidentna su pozitivnija kretanja u vanjskotrgovinskoj razmjeni u odnosu na prethodne godine.

U istom razdoblju u Županiji je izvezeno roba u vrijednosti od 188,3 mil. USD što je povećanje od 173,0% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, istodobno uvezeno je roba u vrijednosti od 84,7 mil. USD što je 9,3% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine te po prvi puta u posljednjih desetak godina je izvoz ne viši nego znatno viši od uvoza, gotovo izvoz je za 122,3% viši od uvoza. Ovako dobrom rezultatu doprinijelo je oživljavanje, prije svega, izvoznika, a najveći doprinos ukupnom izvozu dala je novoregistrirana tvrtka u Vukovaru koja je ostvarila viši izvoz od svih ostalih izvoznika zajedno u Županiji.

3.9. Zaposlenost i nezaposlenost

Što se tiče zaposlenosti u Vukovarsko – srijemskoj županiji, u 2009.godini, kao i u prvom polugodištu 2010. godine evidentno je da se prekida pozitivan trend prisutan od 2005 – 2008. godine kada je iz godine u godinu Županija bilježila kontinuirano povećanje zaposlenosti te smanjenje nezaposlenosti. Podaci o zaposlenosti sa stanjem 31.03. rezultat su obrade godišnjeg istraživanja koje provodi Državni zavod za statistiku, a provodi se jednom godišnjem sa stanjem 31.03. te se računa na temelju podataka istraživanja (obrazac RAD-1) i to za zaposlene u pravnim osobama. Podaci o zaposlenima u obrtima i djelatnostima u slobodnim profesijama prate se mjesečno i obrađuju na osnovu matične evidencije o aktivnim osiguranicima mirovinskog osiguranja.

Zaposleni su sve osobe koje su zasnovale radni odnos s poslodavcem na određeno ili neodređeno vrijeme, neovisno o duljini radnog vremena i vlasništvu poslovnog subjekta.

Podaci o broju zaposlenih u pravnim osobama koje imaju manje od 10 zaposlenih, a za koje Državni zavod za statistiku nije dobio izvještaj, baziraju se na procjenama broja zaposlenih.

STRUKTURA I BROJ ZAPOSLENIH NA PODRUČJU VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE

Tabela br. 27

	D J E L A T N O S T	Broj zaposlenih			Index 2009/2008
		31.03.2007.	31.03.2008.	31.03.2009.	
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3.296	3.359	3.286	97,8
B	Rudarstvo i vađenje	73	71	74	104,2
C	Prerađivačka industrija	5.104	5.403	5.347	98,9
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	943	967	425	43,9
E	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	-	-	661	-
F	Građevinarstvo	2.739	3.005	3.421	113,8
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila	4.711	4.689	4.349	92,7
H	Prijevoz i skladištenje	1.936	1.910	1.762	92,2
I	Djelatnost pružanja smještaja i pripreme obroka	279	283	407	143,8
J	Informacije i komunikacije	-	-	261	-
K	Financijske djelatnosti i djelatna osiguranja	437	443	429	96,9
L	Poslovanje nekretninama	690	749	57	7,6
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	-	-	620	-
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	-	-	222	-
O	Javna uprava i obrana, obv.soc.osig.	4.727	4.644	4.467	96,2

P	Obrazovanje	3.497	3.729	3.864	103,6
Q	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	2.488	2.581	2.405	93,2
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	-	-	286	-
S	Ostale uslužne djelatnosti	861	977	147	15,0
	UKUPNO (PRAVNI SUBJEKTI)	31.781	32.810	32.490	99,0
	SEKTOR OBRTA (UKUPNO)	9.632	9.831	9.407	95,6
	SVEUKUPNO (administrativni izvori)	41.413	42.641	41.897	98,2

- **Nova Odluka o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti –NKD 2007.** (NN br. 58/07.) stupila je na snagu 01. siječnja 2008.

Izvor: Državni zavod za statistiku, statistička izvješća-zaposlenost i plaće u 2009. godini, Zagreb, srpanj 2010.

Iz tabele br. 27 razvidno je da je, sveukupno gledano 31.03. 2009. godine, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine po ovom administrativnom izvoru došlo do smanjenja zaposlenosti od 1,8%. U pravnim subjektima zaposlenih je 1,0% manje u odnosu na prethodnu godinu, dok je u obrtu zaposlenih manje za 4,6%.

Premda se kao službeni i relevantni pokazatelji za praćenje određenih kretanja koriste isključivo statistički podaci, zbog sveobuhvatnijeg sagledavanja broja zaposlenih, u nastavku se daje i pregled broja osiguranih osoba koje imaju svojstvo aktivnog osiguranika prema evidenciji HZZO – Područni ured Vinkovci (tabela br. 28).

Ovaj administrativni izvor realno je najbliži ukupnom broju zaposlenih te je po istom sa 30.06.2010. godine došlo do smanjenja zaposlenosti od 4,5% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

BROJ ZAPOSLENIH – EVIDENCIJA HZZO

Tabela br. 28

	DJELATNOST	Stanje na dan 30.06.2008.	Stanje na dan 30.06.2009	Stanje na dan 30.06.2010	Index 2010/2009
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3.752	3.546	3.348	94,4
2.	Rudarstvo	10	5	1	20,0
3.	Prerađivačka industrija	6.730	5.983	5.512	92,1
4.	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	1.030	1.038	1.108	106,7
5.	Građevinarstvo	3.765	3.615	3.127	86,5
6.	Trgovina	6.525	6.408	6.022	94,0
7.	Ugostiteljstvo	1.082	1.014	780	76,9
8.	Promet, skladište i veze	2.718	2.639	2.328	88,2
9.	Financijsko posredovanje	786	784	763	97,3

10.	Poslovanje nekretninama, stručne, znanstvene, tehničke i administrativne djelatnosti, informacije, komunikacije	1.791	1.646	2.396	145,5
11.	Javna uprava i obrana	5.516	5.618	5.831	103,8
12.	Obrazovanje	3.544	3.573	3.726	104,3
13.	Zdravstvena i soc. zaštita	2.624	2.662	2.580	96,9
14.	Ostale društ. socijalne i os.	1.362	1.323	1.195	90,3
15.	Članak 6. točka 6. (x1)	4.090	4.044	4.049	100,1
16.	Uposleni kod osobe iz točke 6.	8.028	7.544	6.390	84,7
17.	Ostalo	126	177	160	90,4
	UKUPNO	53.485	51.636	49.316	95,5

Izvor: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje – Područni ured Vinkovci

x1 – osobe koje na području RH obavljaju gospodarsku djelatnost i osobe koje samostalno u obliku zanimanja obavljaju profesionalnu djelatnost

Nezaposlenim osobama smatraju se osobe koje zadovoljavaju kriterije iz odredaba Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (čl. 7 i čl. 11.) tj. osobe sposobne ili djelomično sposobne za rad, u dobi od 15 do 65 godina koja nije u radnom odnosu te ako:

- ne ostvaruje mjesečni primitak odnosno dohodak od samostalne djelatnosti koja se povremeno obavlja prema propisima o porezu na dohodak, a koji je veći od najvišeg iznosa novčane naknade utvrđene člankom 35. ovog Zakona
- nema registrirano trgovačko društvo, drugu pravnu osobu odnosno nema većinski dio u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
- nema registriran obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede ili šumarstva
- nije osigurana kao poljoprivrednik po propisima o mirovinskom osiguranju
- nije korisnik mirovine, osim korisnika koji ostvaruje pravo na invalidsku mirovinu na temelju profesionalne nesposobnosti za rad
- nije redoviti učenik ili student
- aktivno traži posao i raspoloživ je za rad

NEZAPOSLENE OSOBE PO KVALIFIKACIJAMA

Tabela br. 29

GODINA	NKV	PKV	KV I VKV	SSS	VŠS	VSS	Ukupno
2000.	2.618	6.332	8.288	4.706	387	337	22.668
2001.	2.536	6.560	8.615	4.918	410	325	23.364
2002.	2.163	6.634	8.219	4.856	390	281	22.543
2003.	1.870	6.559	7.619	4.324	325	200	20.897

GODINA	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	Srednja škola za zanimanje do 3. godine i škola za KV i VKV	Srednja škola za zanimanja u trajanju od 4 i više godina	Gimnazija	Viša škola I. stupanj fakulteta i viši stručni studij	Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	Ukupno
2004.	890	5.321	9.065	3.782	501	326	277	20.162
2005.	825	5.207	8.352	3.819	477	304	276	19.260
2006.	810	5.021	7.605	3.783	490	304	267	18.280
2007.	809	5.227	6.613	3.691	461	341	269	17.411
2008.	729	4.875	6.206	3.700	435	367	276	16.588
2009.	709	5.305	6.748	4.132	479	453	363	18.189
31.07.2010.	693	4.985	6.551	4.012	466	515	451	17.673

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područna služba Vinkovci i Vukovar

NEZAPOSLENE OSOBE PREMA RAZINI OBRAZOVANJA stanje na dan 31.07.2010. godine

Tabela br. 30

	Ukupno	Žena	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	Srednja škola za zanimanje do 3. godine i škola za KV i VKV	Srednja škola za zanimanja u trajanju od 4 i više godina	Gimnazija	Viša škola I. stupanj fakulteta i viši stručni studij	Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat
Vinkovci	7.166	4.073	235	1.708	2.783	1.860	169	208	203
Županija	5.413	2.806	315	1.712	2.034	982	148	118	104
Ukupno PS									
Vinkovci	12.579	6.879	550	3.420	4.817	2.842	317	326	307
PS Vukovar	5.094	2.604	143	1.565	1.734	1.170	149	189	144
Županija	17.673	9.483	693	4.985	6.551	4.012	466	515	451

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područna služba Vinkovci i Vukovar

Iz prezentiranih podataka (tabela br.29) razvidno je kako je u 2009.godini utjecajem recesije odnosno globalne gospodarske krize prekinut trend smanjenja nezaposlenosti prisutan od 2001. – 2008.godine.

Na kraju 2009.godine na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje evidentirano je 18.189 nezaposlenih osoba u Vukovarsko – srijemskoj županiji što je za 9,7% više u odnosu na 2008.godinu, dok se s 31.07.2010.godine bilježi 17.673 nezaposlenih osoba što je povećanje nezaposlenosti za 9,7%% u odnosu na isto razdoblje protekle godine. Istodobno, u RH je krajem 2009. godine zabilježeno 291.545 nezaposlenih osoba što je za 21,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Isto tako, krajem srpnja 2010. godine u RH je evidentirano 282.792 nezaposlene osobe što je za 13,3% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

NEZAPOSLENOST U VUKOVARSKO – SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI U 2010.GODINI I USPOREDBA S ISTIM PERIODOM U 2009.GODINI

Tablica br. 31

Red.br	Razdoblje	Broj nezaposlenih	Index	Index 2010/2009 za isti period
1.	31.12.2009.	18.189	-	-
2.	Siječanj 2010.	19.484	Index 2/1 107,1	111,2
3.	Veljača 2010.	19.881	Index 3/2 102,0	110,1
4.	Ožujak 2010.	19.996	Index 4/3 100,6	109,7
5.	Travanj 2010.	19.160	Index 5/4 95,8	107,8
6.	Svibanj 2010.	18.272	Index 6/5 95,4	106,4
7.	Lipanj 2010.	17.873	Index 7/6 97,8	108,4
8.	Srpanj 2010.	17.673	Index 8/7 98,9	109,1

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Napomena: u tabelernom pregledu je prikazano stanje nezaposlenosti za prvih 7 mjeseci 2010.godine kao i indexi kretanja broja nezaposlenih po mjesecima u 2010.godini te indexi usporedbe istih razdoblja u 2009. i 2010.godini

Nezaposlenost se u Vukovarsko – srijemskoj županiji u 2010. godini kontinuirano povećava i to od početka godine pa sve do travnja mjeseca kada se nezaposlenost smanjuje zbog sezonskog obujma zapošljavanja odnosno nastavlja se negativan trend povećanja nezaposlenosti još od druge polovice 2008. godine.

Isto tako, ako usporedimo podatke o nezaposlenosti za 2010. i 2009. godinu po mjesecima uočiti ćemo da je po svim mjesecima 2010. godine zabilježeno povećanje broja nezaposlenosti u odnosu na isti period 2009. godine i to u prosjeku za oko 9%.

NEZAPOSLENOST U PODRUČNOJ SLUŽBI VINKOVCI

Tablica br. 32

Red.br	Razdoblje	Broj nezaposlenih	Index	Index 2010/2009 za isti period
1.	31.12.2009.	12.704	-	-
2.	Siječanj 2010.	13.542	Index 2/1 106,6	114,7
3.	Veljača 2010.	13.901	Index 3/2 102,7	113,7
4.	Ožujak 2010.	14.012	Index 4/3 100,8	112,5
5.	Travanj 2010.	13.502	Index 5/4 96,4	110,6
6.	Svibanj 2010.	12.818	Index 6/5 94,9	108,6
7.	Lipanj 2010	12.630	Index 7/6 98,5	111,0
8.	Srpanj 2010.	12.579	Index 8/7 99,6	111,4

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

NEZAPOSLENOST U PODRUČNOJ SLUŽBI VUKOVAR

Tablica br. 33

Red.br	Razdoblje	Broj nezaposlenih	Index	Index 2010/2009 za isti period
1.	31.12.2009.	5.485	-	-
2.	Siječanj 2010.	5.942	Index 2/1 108,3	104,0
3.	Veljača 2010.	5.980	Index 3/2 100,6	102,7
4.	Ožujak 2010.	5.984	Index 4/3 100,1	103,7
5.	Travanj 2010.	5.658	Index 5/4 94,6	101,7
6.	Svibanj 2010.	5.454	Index 6/5 96,4	101,7
7.	Lipanj 2010.	5.243	Index 7/6 96,1	102,6
8.	Srpanj 2010.	5.094	Index 8/7 97,2	103,7

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

U tabelama br. 32. i 33. je vidljivo kako se broj nezaposlenih povećava u Područnoj službi Vinkovci kao i u Područnoj službi Vukovar u odnosu na isto razdoblje prošle godine a isto tako je i evidentno da se nezaposlenost u Područnoj službi Vukovar povećava po znatno nižim stopama u odnosu na Područnu službu Vinkovci.

Tako je krajem srpnja tekuće godine u PS Vinkovci evidentirano 12.579 nezaposlenih osoba, što je za 11,4% više nego u srpnju mjesecu 2009. godine.

Isto tako, krajem srpnja 2010.godine u PS Vukovar zabilježeno je 5.094 nezaposlene osobe, što je za 3,7% više u odnosu na isto razdoblje u 2009. godini.

Od mjeseca travnja pa sve do kraja srpnja 2010. godine, kako je i vidljivo iz tabelarnog pregleda br. 32 i 33., u Područnim službama Vinkovci i Vukovar se iz mjeseca u mjesec smanjuje broj nezaposlenih, ali se i nadalje nastavljaju negativni trendovi u odnosu na ista razdoblja protekle godine.

NEZAPOSLENOST U REPUBLICI HRVATSKOJ U 2010. GODINI I USPOREDBA S ISTIM PERIODOM U 2009. GODINI

Tablica br. 34

Red.br	Razdoblje	Broj nezaposlenih	Index	Index 2010/2009 za isti period
1.	31.12.2009.	291.545	-	-
2.	Siječanj 2010.	309.562	Index 2/1 106,2	121,7
3.	Veljača 2010.	317.625	Index 3/2 102,6	120,9
4.	Ožujak 2010.	318.658	Index 4/3 100,3	119,2
5.	Travanj 2010.	308.675	Index 5/4 96,9	117,0
6.	Svibanj 2010.	296.438	Index 6/5 96,0	115,7
7.	Lipanj 2010.	285.840	Index 7/6 96,4	115,7
8.	Srpanj 2010.	282.792	Index 8/7 98,9	113,8

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Što se tiče stanja nezaposlenosti u RH za prvih 7 mjeseci 2010. godine, možemo konstatirati da je nezaposlenost konstantno rasla do mjeseca travnja kada se bilježi pad sve do kraja srpnja zbog zapošljavanja na sezonskim poslovima ali isto kao i u Županiji prisutni su negativni trendovi nezaposlenosti u odnosu na ista razdoblja 2009. godine.

Na razini RH nezaposlenost u mjesecu srpnju 2010. godine je porasla za 13,8% u odnosu na isti period protekle godine, dok je u VSŽ u istom promatranom razdoblju nezaposlenost porasla za 9,1%.

4. OBRTNIŠTVO

Zakon o obrtu (NN br. 77/93, 90/96, 102/98, 64/01, 49/03, 68/07, 79/07) propisuje da je obrt samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti u skladu s člankom 3. ovog Zakona od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.

Za obavljanje slobodnih, vezanih i povlaštenih obrta obrtnik mora imati obrtnicu, a za obavljanje povlaštenih obrta mora imati i povlasticu. Sukladno Zakonu o obrtu (NN br. 49/03. – članak 10. i 12.) obrtnicu izdaje nadležni županijski ured na čijem području će biti sjedište obrta, a povlasticu nadležno ministarstvo ovisno o vrsti obrta.

Za konstatirati je da se broj obrtnika u Županiji, ako ga promatramo unazad nekoliko godina, uglavnom kreće oko 3.000 registriranih obrta.

Iz tabele je razvidno da je krajem 2009. godine u Vukovarsko-srijemskoj županiji registrirano 3.047 obrta što je za 0,2% više u odnosu na isto razdoblje protekle godine, dok Županija zaključno sa 30.06.2010. godine broji 2.997 obrta što je za 6,3% manje u odnosu na isto razdoblje protekle godine..

Naglašavamo kako je s 30.06.2010.godine u usporedbi s stanjem od 31.12.2009.godine kod gradova Otoka (4,1%) te Vukovara (1,1%) zabilježen porast broja registriranih obrta dok ostali gradovi na području Županije bilježe pad broja registriranih obrta, Županja (4,7%), Vinkovci (4,5%), Ilok (0,9%).

Kod općina, za isto promatrano razdoblje kao i kod gradova, najveći porast broja registriranih obrta je zabilježen kod općina Tompojevci (30,0%), Drenovci (11,1%) i Tovarnik (8,3%) dok je najveće smanjenje broja registriranih obrta evidentirano u općinama Nijemci (21,3%), Markušica (18,2%), Gunja (15,9%) i Vrbanja (15,4%).

U tabeli br. 35 prikazano je kretanje broja obrtnika po registriranim tijelima (Vukovar, Vinkovci, Županja, Ilok, Otok) kao i po pojedinim općinama odnosno naseljima od 2007. - 2010. godine. Najviše obrtnika prema podacima od 30.06.2010.godine bilježi Ispostava Vinkovci i to 1.192 ili 39,8%, Vukovar broji 806 odnosno 26,9%, Županja 686 ili 22,9%, Otok 173 ili 5,8% te Ilok 140 obrta ili 4,6%.

KRETANJE BROJA OBRTRNIKA

Tabela br. 35

GRAD - OPĆINA - NASELJE	31.12.2007.	31.12.2008.	31.12.2009	30.06.2010.
Vukovar	540	540	580	586
1. Vukovar	532	534	569	575
2. Sotin	8	6	6	6
3. Lipovača	-	5	5	5
Bogdanovci	26	22	22	22
1. Bogdanovci	10	8	8	9
2. Petrovci	9	10	10	9
3. Svinjarevci	7	4	4	4
Borovo	58	50	48	48
Lovas	10	12	12	13
1. Lovas	8	9	9	10
2. Opatovac	2	3	3	3
Negoslavci	10	10	10	11
Tompojevci	17	20	22	26
1. Berak	6	4	4	6
2. Bokšić	2	3	3	3
3. Čakovci	4	5	5	5
4. Grabovo	0	0	-	-
5. Mikluševci	1	5	5	6
6. Tompojevci	4	3	5	6
Tovarnik	33	35	37	39
1. Ilača	7	14	14	16
2. Tovarnik	26	21	23	23
Trpinja	63	64	59	61
1. Bobota	15	14	14	15
2. Bršadin	17	16	16	15
3. Čelije	1	1	1	-
4. Ludvinci	1	0	-	-
5. Pačetin	3	6	6	8
6. Trpinja	22	20	20	21
7. Vera	4	2	2	2
UKUPNO SJEDIŠTE VUKOVAR	757	753	790	806
ISPOSTAVA VINKOVCI				
Vinkovci	714	781	780	745
Andrijaševci	56	58	58	59
1. Andrijaševci	24	28	28	28
2. Rokovci	32	30	30	31
Ivankovo	128	123	123	118
1. Ivankovo	109	103	103	101
2. Prkovci	5	5	5	4
3. Retkovci	14	15	15	13
Jarmina	19	23	23	22
Markušica	14	20	20	18
1. Gaboš	4	7	7	6
2. Karadžičevo	0	2	2	3

3. Markušica	7	7	7	6
4. Ostrovo	3	4	4	3
5. Podrinje	0	0	-	-
Nuštar	68	74	73	73
1. Cerić	20	21	20	21
2. Marinci	3	3	3	4
3. Nuštar	45	50	50	48
Stari Jankovci	53	55	55	55
1. Novi Jankovci	10	12	12	11
2. Orolik	4	5	5	5
3. Slakovci	12	12	12	12
4. Srijemske Laze	3	1	1	1
5. Stari Jankovci	24	25	25	26
Stari Mikanovci	45	54	54	50
1. Novi Mikanovci	3	8	8	7
2. Stari Mikanovci	42	46	46	43
Tordinci	19	24	24	24
1. Antin	8	8	8	7
2. Korog	8	8	8	9
3. Mlaka Antinska	1	1	1	1
4. Tordinci	2	7	7	7
Vođinci	28	30	30	28
UKUPNO ISPOSTAVA VINKOVCI	1.144	1.242	1.240	1.192
ISPOSTAVA ŽUPANJA				
Županja	310	302	301	286
1. Županja	287	279	278	265
2. Štitar	23	23	23	21
Babina Greda	53	56	54	51
Bošnjaci	42	38	36	38
Cerna	79	76	75	76
1. Cerna	69	66	65	67
2. Šiškovci	10	10	10	9
Drenovci	53	57	57	70
1. Drenovci	28	34	34	49
2. Posavski Podgajci	9	9	9	5
3. Rajevo Selo	9	7	7	5
4. Račinovci	4	4	4	9
5. Đurići	3	3	3	2
Gradište	44	45	44	41
Gunja	69	67	67	58
Vrbanja	81	77	77	66
1. Soljani	16	18	18	16
2. Strošinci	13	10	10	8
3. Vrbanja	55	49	49	42
UKUPNO ISPOSTAVA ŽUPANJA	731	718	711	686
ISPOSTAVA ILOK				
Ilok	126	139	106	105
1. Ilok	95	104	106	105
2. Bapska	15	18	18	18
3. Mohovo	5	5	4	5
4. Šarengrad	11	12	11	12

UKUPNO ISPOSTAVA ILOK	126	139	139	140
ISPOSTAVA OTOK	201	189	167	173
Otok	88	78	73	76
1. Komletinci	17	14	12	13
2. Otok	71	64	61	63
Privlaka	40	41	36	38
Nijemci	73	70	58	59
1. Apševci	1	1	1	1
2. Banovci	2	2	1	1
3. Donje Novo Selo	3	4	4	5
4. Đeletovci	10	10	9	9
5. Lipovac	16	14	10	9
6. Nijemci	32	30	26	26
7. Podgrađe	7	7	5	6
8. Vinkovački Banovci	2	2	2	2
UKUPNO ŽUPANIJA	2.959	3.041	3.047	2.997

Izvor: Ured državne uprave, Služba za gospodarstvo i imovinsko pravne poslove Vukovar

Tabela br. 36 prikazuje obrtnike razvrstane po djelatnostima. Najzastupljeniji obrti su oni iz djelatnosti trgovine sa učešćem od 22,5%, zatim slijede proizvodne djelatnosti s učešćem od 22,0%, ugostiteljstvo 18,3%, uslužne djelatnosti 16,4%, graditeljstvo 13,1% te prijevoz 7,7%.

U djelatnosti proizvodnje i nadalje je najzastupljenija djelatnost proizvodnje hrane s učešćem od 46,6% u ukupno registriranim proizvodnim djelatnostima.

OBRTNICI PO DJELATNOSTIMA

Tabela br. 36

R. Br.		VUKOVAR		VINKOVCI		ŽUPANIJA		ILOK		OTOK		ŽUPANIJA	
		31.12. 2009.	30.06. 2010.	31.12. 2009.	30.06. 2010.	31.12. 2009.	30.06. 2010.	31.12. 2009.	30.06. 2010.	31.12. 2009.	30.06. 2010.	31.12. 2009.	30.06. 2010.
1.	Proizvodne djelatnosti	145	146	272	331	112	111	36	35	34	36	599	659
1.1	Prerada metala	28	27	52	42	33	28	2	2	6	6	121	105
1.2	Proizvodnja proizvoda od drva	17	17	49	38	17	17	2	2	9	11	94	85
1.3	Proizvodnja hrane	60	60	86	186	33	32	23	22	7	7	209	307
1.4	Proizvodnja plastičnih proizvoda	11	11	12	9	14	14	2	2	3	3	42	39
1.5	Proizvodnja nemetala	11	12	32	26	11	13	5	5	5	5	64	61
1.6	Proizvodnja odjevnih predmeta	18	19	41	30	4	7	2	2	4	4	69	62
2.	Uslužne djelatnosti	110	114	171	251	71	77	13	13	33	36	398	491
3.	Graditeljstvo	84	86	185	172	102	101	13	12	20	21	404	392
4.	Trgovina	178	184	262	182	236	215	55	58	35	35	766	674
5.	Ugostiteljstvo	200	202	230	178	128	125	15	15	28	28	601	548
6.	Prijevoz	73	74	120	78	62	57	7	7	17	17	279	233
7.	SVEUKUPNO	790	806	1.240	1.192	711	686	139	140	167	173	3.047	2.997

Izvor: Ured državne uprave, Služba za gospodarstvo i imovinsko pravne poslove Vukovar

6. ZAKLJUČNO

Nakon 10 godina gospodarskog rasta Vukovarsko-srijemske županije, prije svega, kao posljedica globalne ekonomske krize u 2009. godini gotovo svi ekonomski pokazatelji bilježe negativne stope rasta (ukupan prihod, dobit, fizički opseg industrijske proizvodnje, zaposlenost, vanjskotrgovinska bilanca, prosječno isplaćene plaće i dr.). Negativni trendovi nastavljaju se i u 2010. godini što dodatno usložnjava ionako ne baš povoljnu ekonomsko-socijalnu sliku Županije.

Nažalost, u Županiji i nadalje prevladavaju proizvodi niže dodane vrijednosti, prevelik udio primarnog sektora nauštrb prerađivačke industrije i tercijalnog sektora. Jedan od glavnih uzroka, unatoč naporima svih relevantnih čimbenika u Županiji te pogodnostima koje se nude ulagačima, jeste u značajnoj mjeri izostanak green-field investicija kao i tehnološka modernizacija u većini najvažnijih grana u gospodarstvu.

Županija je nastavila stvarati što povoljnije uvjete poduzetništvu putem osiguranja povoljnih financijskih kreditnih aranžmana stimulirajući proizvodnju i novo zapošljavanje. Nastavljene su aktivnosti oko izgradnje poduzetničkih zona, a dodatnu institucionalnu podršku pruža i Županijska razvojna agencija Hrast d.o.o.

Kako bi se pružila što kvalitetnija potpora poduzetnicima Županija je u suradnji s poslodavcima, sindikatima, Gospodarskom komorom, Obrtničkom komorom, strukovnim udrugama održavala redovne sastanke na kojima je razmatrana problematika u poslovanju te mogućnosti rješenja. U suradnji s HUP-om Županija je u 2009. godini provodila projekt PUMA (Program usavršavanja menagera) kako bi se dodatno educirali stručnjaci raznih profila usvajajući nova znanja i vještine bez kojih nema napretka i razvoja. Projekt se nastavlja provoditi i u 2010. godini.

Sasvim je izvjesno kako je RH na pragu punopravnog članstva u EU, čime joj se otvaraju mogućnosti korištenja značajnih financijskih sredstava iz raznih EU fondova. Kako bi se ta financijska sredstva u što većoj mjeri mogla koristiti, Županija je dodatno educirala vlastite kadrove koji su osposobljeni za izradu projekata prema svim EU standardima te očekujemo da će uz podršku ekonomske politike RH koja podupire regionalni pristup razvoju, doprinijeti bržem gospodarskom i svekolikom razvoju Županije te time stvoriti primjerenije uvjete življenja na ovim prostorima.